

HRVATSKI VOJNIK

Broj 135. Godina IV. 11. svibnja 2007. www.hrvatski-vojnik.hr

BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2, 10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,79; SIT 4,30,00 • SEK 17,00 • NOK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

Posjet danskih, britanskih i švicarskih instruktora Središtu za obuku vodiča i službenih pasa VP "Satnik Krešimir Ivošević"

Ustrojavanje regionalnog Središta za obuku službenih pasa

MURMANSK

Dupini u službi ratne mornarice

Ravnatelj ruskog Mornaričko-biološkog instituta u Murmansku Genadij Matišov je za agenciju Interfax izjavio da njegov institut pro- učava uporabu morskih sisavaca u vojnim operacijama još od 1984. godine. Dupini i ostale životinje iz roda kitova posebno su korisni u zaštiti strateških instalacija, kad do izražaja dolaze njihove sonarne sposobnosti. "Imaju jedinstvenu sposobnost lociranja podvodnih bioloških i tehničkih objekata u okruženju prirodnih i umjetnih zvukova, kao i u uvjetima složenog okoliša morskog dna", rekao je Matišov, dodajući da je institut u tu svrhu "razvio najnaprednije metode". Dupini su prvi put bili *zaposleni* tijekom Vijetnamskog rata kad su štitili američku 7. flotu, a slično je bilo i u Perzijskom zaljevu 90-ih godina, navodi Interfax.

SINGAPUR

Slavlje uz novi brod

Singapska ratna mornarica je 7. svibnja imala dvostruki razlog za zadovoljstvo. Naime, toga dan obilježila je 40. godišnjicu svog postojanja. Proslavu su uveličali uvođenjem u službu fregate RSS Formidable. To moderno plovilo prvo je u nizu od šest koje su Azijci naručili od francuskih proizvođača. Svečanost se odvijala u mornaričkoj bazi Changi, a na njoj je bio i tamošnji ministar obrane Teo Chee Hean. U povodu velikog jubileja mornarica je izdala i knjigu *Naprijed i uvis - slaveći 40 godina ratne mornarice*, koju su kao autori potpisali ministar obrane te aktualni i bivši zapovjednici ratne mornarice.

VIRGINIA BEACH

Spomen na crnog pilota

US Navy

Spomen-parku američkog mornaričkog zrakoplovstva u Virginia Beachu 5. svibnja je otkrivena ploča u počast Jesseu Leroya Brownu, prvoga afroameričkog mornaričkog pilota. Brown je svoja letačka krila zasluzio u listopadu 1948., a dvije godine kasnije je poginuo u Korejskom ratu, kad mu je zrakoplov oboren. Na ceremoniji su osim mornaričkih dužnosnika bili i Brownovi letački kolege, a njegova unuka Jessica Knight je održala govor u kojem je istaknula da joj je "djed životna inspiracija".

GROTON

Novi pripadnik flote

Nova američka podmornica klase Virginia USS Hawaii je 5. svibnja službeno postala pripadnikom flote najjače mornarice svijeta. Podmornica je treći izdanak svoje klas-

US Navy

se, koja predstavlja prvu američku grupu borbenih plovila dizajnirana za uvjete poslijehladnoratovskog sigurnosnog okruženja. USS Hawaii svoju prvu plovidbu započinje iz mornaričke baze u Grotonu, Connecticut.

LOS ANGELES

Idol u Iraku?

Amerikom je ovoga tjedna odjeknula vijest da bi se jedan od finalista ovogodišnjeg *Američkog idola*, iznimno popularnog pjevačkog natjecanja, uskoro mogao naći u Iraku. Naime, Phil Stacey je djelatna vojna osoba i vokalni solist mornaričkog rock-benda. Na glasine o njegovu odlasku nisu se izjašnjavali dužnosnici Pentagona ni mornarice, ali je glasnogovornik mornarice komodor Jeff Davis izjavio kako je Stacey "nevjerljivo dragocjen", jer na natjecanju pokazuje vještine koje je naučio u mornarici. Prema navodima Los Angeles Timesa, sa Staceym "vojska ima pjevačku zvijezdu kojoj može zapovjediti da pjeva bilo gdje" i tako može nadoknaditi manjak slavnih koji su voljni zabavljati postrojbe.

PUERTO BELGRANO

Španjolci na američkoj vježbi

Uz središnji dio obale Argentine 3. svibnja je započela vježba pod nazivom *UNITAS 48-07*. Riјec je o međunarodnim manevrima kojima se uvođavaju američke mornaričke sile Argentina, Brazil, Čile, SAD i

US Navy

europejski gost Španjolska (13 brodova i dvije podmornice). *UNITAS* je inači tradicionalan događaj, ovogodišnji je 48. po redu, a namjena mu je ojačati odnose partnerskih nacija pomorskim operacijama po različitim scenarijima. Španjolsko sudioništvo posredstvom fregate Santa Maria posebna je atrakcija. Prema riječima zapovjednika argentinske površinske flote admirala Antonia Torresa, njihova nazočnost pokazuje važnost vježbe. "Došli su s druge strane Atlantika kako bi bili dio jedinstva koje pokazuju svijetu", istaknuo je admiral.

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@moph.hr)Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vpintar@moph.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@moph.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@moph.hr)Urednici i novinari: Marija Alvir,
(marija.alvir@moph.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@moph.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Jasenka Pešak

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci 30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d., Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje), žiroracun 2360000-1101321302 poziv na broj 165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisk:Tiskara Varteks d.o.o.,
Zagrebačka 94, 42000 Varaždin**Naslov uredništva:**

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska<http://www.hrvatski-vojnik.hr>

E-mail: hrvojnik@moph.hr

Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2007.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH***U Borovu obilježena šesnaesta obljetnica pogibije dvanaestorice hrvatskih redarstvenika***

"Svi koji su odgovorni za Boro-vo i brojna druga ubojstva Hrvata i nevinih u Domovinskom ratu moraju odgovarati i stati pred lice pravde", kazala je potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor

Strana 4***Klapa HRM-a "Sveti Juraj" izdala novi nosač zvuka***

Novi nosač zvuka sadrži 22 pjesme uživo snimljene na koncertima Klape u Opuzenu, Zadru i Delnicama tijekom 2006. godine, a riječ je o "the best" izdanju klape "Sveti Juraj" u izvedbi najpoznatijih klapskih, duhovnih i domoljubnih skladbi

Strana 8***Posjet danskih, britanskih i švicarskih instruktora Središtu za obuku vodiča i službenih pasa VP "Satnik Krešimir Ivošević"***

U sklopu konferencije SEEC prihvaćen je prijedlog da se kod nas ustroji regionalno Središte za obuku službenih pasa...

Strana 12***Europske obrambene mogućnosti i potrebe (II. dio)***

U prošlom smo tekstu pojasnili premise na kojima se razvijaju europski dugoročni planovi obrane. Sad ćemo se pobliže pozabaviti načinom provođenja Europske sigurnosne i obrambene politike (European Security and Defence Policy - ESDP)

Strana 21

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

U Borovu obilježena šesnaesta obljetnica pogibije dvanaestorice hrvatskih redarstvenika

Budimo dostojni imena i žrtve naših poginulih

“Svi koji su odgovorni za Borovo i brojna druga ubojstva Hrvata i nevinih u Domovinskom ratu moraju odgovarati i stati pred lice pravde”, kazala je potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor napomenuvši kako je ovo i slična događanja prigoda da se svatko od nas zapita što smo, koliko i jesmo li dovoljno učinili za dostojanstvo hrvatskih branitelja. “Samo koliko budemo uistinu dostojni njihovih imena, bit ćemo dostojni i sami sebe”, zaključila je

Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT

Unazočnosti potpredsjednice Vlade i ministricе obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranke Kosor, ministra obrane Berislava Rončevića i ministra unutarnjih poslova Ivice Kirina u Borovu je 2. svibnja obilježena šesnaesta obljetnica pogibije dvanaestorice hrvatskih redarstvenika - Memorijal dvanaest redarstvenika.

Dvanaest pripadnika Specijalne jedinice MUP-a Stipan Bošnjak, Antun Grbavac, Josip Culej, Mladen Šarić, Zdenko Perica, Zoran Grašić, Ivica Vučić, Luka Crnković, Marinko Petrušić, Janko Čović, Željko Hrala i Mladen Čatić ubijeni su iz zasjede 2. svibnja 1991. u Borovu. Poginuli su štiteći ustavno-pravni poredak mlade hrvatske države, a njihova pogibija bila je, istaknuto

je, prva kolektivna žrtva na putu stvaranja samostalne i neovisne Hrvatske.

Oblježavanje šesnaeste obljetnice njihove pogibije započelo je svečanim mimohodom Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata od ulaza u Borovo do spomen-obilježja u središtu Borova gdje je održan i središnji komemorativni skup. Počast su im minutom šutnje, paljenjem svil

jeća i polaganjem vijenaca na spomen-obilježju uz članove obitelji odala i brojna izaslanstva među kojima i izaslanstvo Vlade predvodeno potpredsjednicom Vlade Jadrankom Kosor, izaslanstvo Ravnateljstva policije, Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata, udruga proisteklih iz Domovinskog rata.

U prigodnim govorima oživljena su sjećanja na ubijene policajce, ali i na sve druge hrvatske branitelje koji su svoje živote dali za samostalnu i slobodnu Hrvatsku. Uspomena na njihovu žrtvu, istaknuto je, nikad ne smije biti zaboravljena. Prisjećajući se događanja od prije šesnaest godina i pogibije dvanaestorice hrabrih policajaca ministar Rončević je kazao kako su oni branili pravo hrvatskog građanina na izbor, slobodu i samoodređenje. "Nisu prihvatali da netko u sklopu jednog suludog programa može silom nametati druga rješenja", kazao je ministar Rončević i dodao da bez njihove žrtve, kao i žrtve brojnih drugih hrvatskih branitelja danas ne bi bilo samostalne, ponosne i suverene Hrvatske. Istaknuo je i kako su hrvatski redarstvenici bili preteča stvaranja Hrvatske vojske. Obraćajući se obiteljima poginulih redarstvenika ministar Rončević je kazao: "Nadam se da ste pronašli mir u svojim obiteljima i da su sjećanja na vaše najmilije i dalje jednako svjetla. I vi i mi imamo pravo ponositi se njihovom žrtvom i svime čime su nas darivali."

■ Počast poginulim braniteljima odala su i brojna izaslanstva među kojima i izaslanstvo Vlade predvodeno potpredsjednicom Vlade Jadrankom Kosor

Ministar unutarnjih poslova Ivica Kirin je izrazio ponos što je hrvatska policija, kako je rekao, stvarala Hrvatsku i dala veliki doprinos obrani od agresije. Između ostalog istaknuo je nužnost prenošenja istine o Domovinskom ratu mladim naraštajima.

Izražavajući najdublju sućut obiteljima poginulih redarstvenika, potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor je istaknula kako žrtve hrvatskih branitelja nikad neće biti zaboravljene. Ustvrdila je i kako su upravo pogibija prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića, a nedugo zatim i ubojstva dvanaestorice poli-

cajaca u Borovu označila početak ratnih užasa. Istaknuvši kako je Domovinski rat bio pravedan i obrambeni, potpredsjednica Kosor je rekla i kako svi oni koji su odgovorni za Borovo i brojna druga ubojstva Hrvata i nevinih u Domovinskom ratu moraju odgovarati i stati pred lice pravde. Napomenula je i kako je ovo i slična događanja prigoda da se svatko od nas zapita što smo, koliko i jesmo li dovoljno učinili za dostojanstvo hrvatskih branitelja, za dostojan život njih i članova njihovih obitelji.

"Samo koliko budemo uistinu dosljodni njihovih imena, bit ćemo dosljodni i sami sebe", zaključila je potpredsjednica Vlade.

U prigodnim govorima sjećanje na pogibiju dvanaestorice redarstvenika prije šesnaest godina u Borovu oživjeli su i Željko Sačić, predsjednik Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata, Božo Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije i ravnatelj policije Marijan Benko. Molitvu za ubijene policajce na spomen - obilježju predvodio je dekan vukovarskog dekanata Pavao Kolarević.

Nakon komemorativnog skupa u središtu Borova, u vinkovačkoj crkvi sv. Euzebija i Poliona služena je misa zadušnica, a potom je ministar unutarnjih poslova Ivica Kirin otvorio Memorijal dvanaest redarstvenika i utru Dvanaest redarstvenika na stadionu HNK Cibalia u Vinkovcima. ■

■ Prisjećajući se događanja od prije šesnaest godina i pogibije dvanaestorice hrabrih policajaca ministar Rončević je kazao kako su oni branili pravo hrvatskog građanina na izbor, slobodu i samoodređenje. "Nisu prihvatali da netko u sklopu jednog suludog programa može silom nametati druga rješenja"

Dobrotvorni bal Kluba vojnih izaslanika

U hotelu Westin 4. svibnja održan je treći dobrotvorni bal u organizaciji Kluba vojnih izaslanika u Zagrebu, pod pokroviteljstvom ministra obrane RH.

Bal je otvorio ministar obrane Berislav Rončević

sнимio T. BRANDT

Ovom prigodom prikupljena sredstva od donacija, prodaje ulaznica za bal po cijeni od 300 kuna te od prigodne tombole namijenjena su kupovini kombibusa za potrebe kluba

"Regoč". Klub pomaze osobama s mentalnom retardacijom na području Slavonskog Broda u njihovom što uspješnjem uključivanju u sve sfere života u lokalnoj zajednici. Mnogobrojne posjetitelje bala pozdravio je doajen diplomatskog zbora brigadir Werner

snimio T. BRANDT

Stangl, nakon čega je bal otvorio ministar obrane i počasni predsjednik Organizacijskog odbora bala Berislav Rončević, izrazivši zadovoljstvo što je takav humanitarni bal već postao tradicijom kako je to uobičajeno i u drugim zemljama. Potom su brojni časnici HV-a, vojni izaslanici i njihove supruge, kao i ostali posjetitelji bala mogli uživati u bogatom kulturno-umjetničkom programu u izvedbi Orkestra HV-a, plesne skupine te operne djeve Sandre Bagarić. Ministarstvo obrane je za potrebe kluba "Regoč" doniralo 15 000 kuna.

OJI

Odlikovanje vojnom izaslaniku SRNJ

Državni tajnik Mate Raboteg u ime predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića 4. svibnja svečano je uručio odlikovanje Reda hrvatskog trolista bivšem vojnom izaslaniku Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj pukovniku Wolfgangu Schulzu.

U prigodnom govoru državni tajnik je istaknuo dobar i uspješan rad tijekom četverogodišnjeg mandata te rekao kako na ovaj način zahvaljujemo za osobit doprinos u razvoju bilateralne obrambene suradnje između Savezne Republike Njemačke i Republike Hrvatske. Na kraju je zahvalio pukovniku Schulzu za sve učinjeno te istaknuo našu želju da se dobra obrambena suradnja između Savezne Republike Njemačke i Republike Hrvatske nastavi i u budućnosti. Pukovnik Wolfgang Schulz u svojem je govoru izrazio zadovoljstvo time što je primio visoko odlikovanje i zadovoljstvo što je mnogo učinjeno na razvoju bilateralne obrambene suradnje između Savezne Republike Njemačke i Republike Hrvatske. Smatra kako tu sura-

sнимио D. KIRIN

dnju treba dalje razvijati. Pukovnik Schulz je dodao i kako je od 40 godina svoje vojne službe velik dio vremena proveo u Republici Hrvatskoj, gdje je stekao mnogo prijatelja koje će nastaviti i dalje posjećivati.

OJI

Razgovori o prenamjeni samoborske vojarne

Ministar obrane Berislav Rončević sastao se 4. svibnja u samoborskoj vojarni "Taborec" s gradonačelnikom grada Samobora Antunom Dubravkom Filipecom.

Tijekom susreta razgovarali su o prenamjeni vojarne "Taborec" koja je u skladu s DPR-om proglašena neperspektivnom. Grad Samobor je zainteresiran za vojarnu i njezinu prenamjenu u sveučilišni kampus za prirodne znanosti, pa je takav projekt i upućen Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Gradonačelnik Samobora je istaknuo kako bi na taj način udario temelj budućnosti Samobora kao sveučilišnog grada. Ministar Rončević je kazao kako MORH daje potporu tom projektu, a konačni zaključak o vojarni donijet će Vlada RH. Istaknuo je i da će MORH do donošenja odluke Vlade u potpunosti čuvati, održavati i štititi vojarnu i od devastiranja. Kratku prezentaciju o vojarni "Taborec" održao je zapovjednik 40. brigade veze pukovnik Zdenko Blažičević, a potom je organizirano i razgledavanje vojarne.

L.P.

sнимила Mirela DASOVIĆ

Seminar "Kodeks EU-a o izvozu naoružanja"

U vojarni "Vitez Damir Martić" u Rakitju tijekom 3. i 4. svibnja održan je seminar "Kodeks EU-a o izvozu naoružanja".

U skladu s tematikom glavni organizator bilo je Regionalno središte za pomoć u provedbi međunarodnih ugovora iz kontrole naoružanja (RACVIAC). U ulozi suorganizatora našla se Savezna Republika Njemačka, kao predsjedatelj EU-a, (podsjetimo, Njemačka je uz Hrvatsku i osnivač RACVIAC-a koji je u međuvremenu doživio veliku ekspanziju). Seminar je bio namijenjen visokim predstavnicima ministarstava i državnih tijela zaduženih za kontrolu izvoza naoružanja u zemljama Jugoistočne Europe, konkretno Albanije, BiH, Bugarske, Hrvatske, Makedonije, Moldavije, Crne Gore, Rumunjske, Srbije i Slovenije. Tijekom dva dana polaznici su prezentacijama relevantnih stručnjaka iz zemalja i tijela EU-a dobili uvid u međunarodne pravne odrednice i postupke vezane za izvoz naoružanja, kao i pregled njihova odnosa prema službenom Kodeksu EU-a o izvozu. Određeni su i okviri odgovornosti koje razna državna tijela imaju u kontroli izvoza, a predstavnici država imali su priliku po-

snimio D. VLAHOVIC

dijeliti svoja iskustva, kao i definirati probleme s kojima se susreću pri implementaciji odredbi Kodeksa EU-u u svoje zakonodavne sustave. Uvod u seminar pripao je predstavnicima dvaju organizatora: domaćinu, direktoru RACVIAC-a grčkom general bojniku Stergiosu Papotisu i Cyrillu Jeanu Nunnu iz njemačkog ministarstva vanjskih poslova, čelniku Odjela za kontrolu izvoza nao-

ružanja. General je službeno otvorio seminar, usput ukratko predstavivši njegovu namjenu. Naglasio je da seminar predstavlja "povećanje suradnje svih zemalja zainteresiranih za inicijativu RACVIAC-a", dok je predstavnik predsjedatelja EU-a Nunn potvrđio kako je "međunarodna suradnja ključna za uspješnu kontrolu izvoza naoružanja".

D. VLAHOVIC

Sastanak zapovjednika ZZIO-a i efendije Hasanovića

Zapovjednik Zapovjedništva za združenu izobrazbu i obuku general bojnik Mirko Šundov sastao se 5. svibnja

s pomoćnikom predsjednika Mešihata islamske zajednice Azizom ef. Hasanovićem.

U skladu s potpisanim ugovorom između Vlade RH i Mešihata islamske zajednice na sastanku su razmotrone mogućnosti i oblici implementacije duhovne skrbi za vjernike islamske vjere, ali i mogućnosti uključivanja znanja o islamu u nastavne programe ZZIO-a.

Obje strane su se složile kako se razumijevanjem drugih potiskuju predrasude i omogućuje učinkovitije i sigurnije djelovanje, posebno u operacijama potpore miru kakva je ona u Afganistanu i bilo gdje drugdje gdje dolazi do susreta s pripadnicima drugih vjera i kultura. Zaključeno je kako će taj sastanak poslužiti za bolje upoznavanje ali i kao početak zajedničkog rada na obostranu korist.

D. JONJIĆ

Klapa HRM-a "Sveti Juraj" izdala novi nosač zvuka

Priče mora za odmor duše

Novi nosač zvuka sadrži 22 pjesme uživo snimljene na koncertima Klape u Opuzenu, Zadru i Delnicama tijekom 2006. godine, a riječ je o *the best* izdanju klape "Sveti Juraj" u izvedbi najpoznatijih klapskih, duhovnih i domoljubnih skladbi

Priredila Marija ALVIR

Bruno Andrić, Goran i Marko Bralić, Hrvoslav Kužić, Ivica Kuzmanić, Jakov Šegvić, Darko i Ignacio Tranfić i Domagoj Žanić devetorica su veličanstvenih koji već godinama hrane duše sve brojnijih ljubitelja klapske *pisme*. Svi oni članovi su Klape Hrvatske ratne mornarice "Sveti Juraj", a povod za ponovno isticanje njihovih imena novi je nosač zvuka Klape, čiji je izdavač MORH-ova Služba za odnose s javnošću i informiranje.

U suradnji s nekadašnjom Upravom za nakladništvo (Odjel HVG-a) i Vojnom biskupijom Klape je ranije izdala tri nosača zvuka - *Sa krš ovog glasi te zovu, Hrvatski Božić i Domovini s ljubavlju* (zajedno s Orkestrom HV-a), a u ožujku ove godine svjetlo dana ugledao je i najnoviji CD pod nazivom *Priče mora*. Novi nosač zvuka sadrži 22 pjesme uživo snimljene na koncertima Klape u Opuzenu, Zadru i Delnicama tijekom 2006. godine, a riječ je o *the best* izdanju klape „Sveti Juraj“ u izvedbi najpoznatijih klapskih, duhovnih i domoljubnih skladbi. „U pjevu 'Svetog Jurja' zrcale se, prožimlju i isprepleću pobožna skrušenost i puntarski prkos, lirski zanos i domoljubni naboj. Tu, kao da čujemo echo tegobnog, ali uspravnog hoda puka dalmatinskog ovim prostorima Lipe-Naše, kroz njezinu dugu, burnu i bremenitu povijest“, zaključio je skladatelj i melograf Duško Tambača, ocjenivši da u tehničkom smislu interpretaciju rese kako primjerena uvježbanost i preciznost te solidna fuzija, tako i dobra dikcija, kao i intonativna stabilnost, pa je *Priče mora* preporučio svim poklonicima klapske pjesme.

Promicatelji hrvatske baštine i Oružanih snaga

Klapa Hrvatske ratne mornarice "Sveti Juraj" osnovana je početkom 2001. godine na poticaj Vojne biskupije, s ci-

ljem očuvanja i promicanja kulture a cappella pjevanja, dalmatinske klapske pjesme i skladbi sakralnog i domoljubnog karaktera, koje su kao najvrjedniji dio naše glazbene baštine zasnovane na autohtonim melodioznim ko-rijenima naših pradnjedova.

Klapa već šestu godinu uspješno predstavlja našu domovinu i Oružane snage na međunarodnom susretu vojski svijeta u Lourdesu, gdje na svečanom otvaranju u Bazilici Pia X. sudjeluje oko 30 tisuća vojnika iz cijelog svijeta, a od mnogih angažmana izvan domovine (Italija, Njemačka, Poljska, Mađarska) izdvajamo i nastup Klape u NATO-ovoј bazi u Monsu (Belgija), u sjedištu NATO-ovoј Zapovjedništva za Europu. Klapa je održala i niz koncerata u Boki Kotorskoj, a bila je sudionik i 11. europskog festivala muških komornih zborova održanog u Mađarskoj prošle godine. Dakako, sudjeluje i na brojnim koncertima i raznim prigodnim događanjima u Hrvatskoj, kao što je tradicionalni Božićni koncert Orkestra HV-a, a u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika bila je domaćin Prvog susreta klape hrvatskog iselje-

ništva koji je održan u Kaštel Starom u ljeto prošle godine. Na Festivalu dalmatinske klapske pisme održanom u Kaštel Kambelovcu 2005. godine Klapa "Sveti Juraj" osvojila je srebrenu kulu Cambi - drugu nagradu publike. Iste godine bila je nominirana i za diskografsku nagradu Porin u kategoriji klasične glazbe za najbolju izvedbu većeg komornog sastava, komornog ili simfonijskog orkestra ili zbora skladbom Ave Maria. U lipnju 2005. Klapi je dodijeljena zlatna plaketa s kladenom Mare nostrum Croaticum za iznimno očuvanje i promicanje nacionalnog, kulturnog, povijesnog i vjerskog dobra hrvatskog naroda u svijetu. ■

Izdavač: **Služba za odnose s javnošću i informiranje**
 Za izdavača: **Marijana Klanac**
 Tehnička realizacija projekta: **Odjel hrvatskih vojnih glasila**
 Tonsko snimanje klape: **Zoran Gugić, Ante Dorić**
 Editiranje i tonska obrada: **Zoran Gugić**
 Urednik: **Marko Bralić, voditelj klape**
 Izvršni producent: **Mario Božić, umjetnički voditelj klape**
 Grafičko oblikovanje i dizajn omota: **Impuls Split, Edi Matić**

Zajedničke vrijednosti - podudarni interesi

Osim političke volje i jasnih strateških opredjeljenja, treba istaknuti kako se transformacija, postizanje kompatibilnosti i interoperabilnosti ne radi zbog potreba i zahtjeva NATO saveza, već zbog nas samih

—Dražen JONJIĆ—

Jedna od najčešćih dvojbi u pogledu hrvatskih aspiracija prema punopravnom članstvu u Sjevernoatlantskom savezu je i ona kako je NATO u tom slučaju dobitnik, a hrvatski interesi i nisu toliko izraženi. Naravno, s takvim tvrdnjama ne možemo se složiti ni na stručnoj, ni na logičkoj razini. Koristi suradnje teško je mjeriti, no lako je zaključiti kako su posredne koristi od hrvatskih napora uloženih u transformacije koje su usmjerene u prihvatanje suvremenih standarda goleme.

Bilo bi nepravedno i netočno reći kako hrvatski napor prema dostizanju visokih standarda nisu u vezi s opredjeljenjem za uskom suradnjom s NATO-zemaljama. No, osim političke volje i jasnih strateških opredjeljenja treba istaknuti kako se transformacija, postizanje kompatibilnosti i interoperabilnosti ne radi zbog potreba i zahtjeva Saveza, već zbog nas samih. Morali smo se transformirati u skladu sa zahtjevima vremena, u skladu s činjenicom da svaka odgovorna članica međunarodne zajednice mora, vodeći računa o svojim interesima i mogućnostima, pružiti svoj puni doprinos izgradnji svjetske stabilnosti i mira.

Hrvatsko opredjeljenje za participacijom u Sjevernoatlantskom savezu proizilazi iz punog slaganja s temeljnim zasadama NATO-a: ravnopravnosti i dragovoljnosti u odlučivanju i angažmanu. I dosadašnje hrvatsko sudjelovanje u NATO-vodenim operacijama, rad hrvatskog osoblja u NATO-stožerima pokazao je kako je golem posao prilagodbe i izgradnje vjerodostojnih sposobnosti dao rezultata

prilagodbe i izgradnje vjerodostojnih sposobnosti dao rezultata. Ne bez ponosa slušali smo pohvale relevantnih čimbenika Saveza za profesionalnost i potpunu predanost misiji ISAF u Afganistanu predsjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske. Takav odnos prema preuzetim obvezama proizlazi iz spoznaje kako se nacionalna sigur-

Hrvatsko opredjeljenje za participacijom u Sjevernoatlantskom savezu proizilazi iz punog slaganja s temeljnim zasadama NATO-a: ravnopravnosti i dragovoljnosti u odlučivanju i angažmanu. I dosadašnje hrvatsko sudjelovanje u NATO-vodenim operacijama, rad hrvatskog osoblja u NATO-stožerima pokazao je kako je golem posao prilagodbe i izgradnje vjerodostojnih sposobnosti dao rezultata

nost u vremenima suvremenih terorističkih ugroza ne može štititi unutar svojih granica i kako je energijski učinak djelovanja unutar Saveza nemjerljivo veći.

Društvo razvijenih demokracija

Ponekad se u javnosti u raspravama o NATO savezu zaboravlja kako je on poglavito politička organizacija razvijenih demokracija i gospodarstava s razvijenim vojnim

sposobnostima. Upravo su i to područja zajedničkih vrijednosti koje Republika Hrvatska želi dijeliti sa Savezom, zato što su to i hrvatska nastojanja, hrvatski ciljevi, kako bi svaki njezin građanin živio u demokratskom, gospodarski razvijenom, sigurnom društvu. Hrvatska želi dijeliti sa Savezom i odgovornosti globalne sigurnosti, čvrsto vjerujući kako je NATO vjerodostojna snaga u provedbi volje i opredjeljenja međunarodne zajednice u izgradnji povjerenja i stabilnosti.

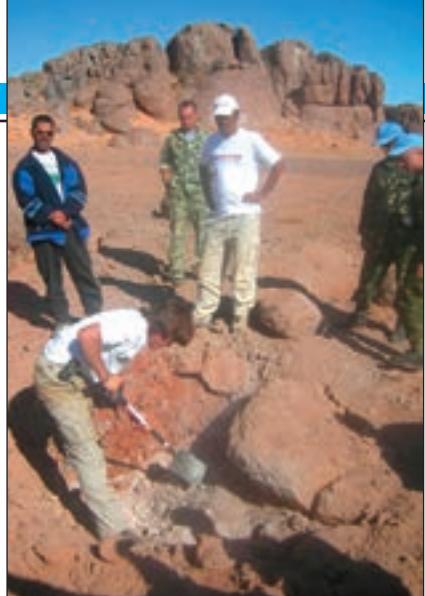
Put transformacije hrvatskog obrambenog sustava, Oružanih snaga Republike Hrvatske nije bio lagan. No, otvorenost usvajanjima novih sposobnosti, novih znanja učinio je bitne pomake koji nisu prošli nezapaženo. Sustavno smo prihvatali standarde, mijenjali načine razmišljanja. Promišljeno smo prihvatali obveze gradeći mozaik sposobnosti koje će se multiplicirati na cijelokupni obrambeni sustav, postupno, s jasnom vizijom kako je kolektivna sigurnost, kako su zajedničke vrijednosti neupitni nacionalni interes.

Pozivnica u punopravno članstvo koja se, prema najavama relevantnih čimbenika, može očekivati na summitu u Bokučatu, bit će potvrđena i spremnosti Saveza da s Hrvatskom u budućnosti zajednički gradi vrijednosti koje svaku članicu i svakog njezinog građanina čine jačim i prosperitetnijim.

Članstvo u Savezu zasigurno je snažno sredstvo ostvarivanja fundamentalnih koristi kako za države, tako i za pojedince. Hrvatska, vjerujemo, u tome nije iznimka. ■

Razminiranje

Odnedavno na području Zapadne Sahare djeluju i žive djelatnici jedne britanske tvrtke za razminiranje (LMA - Land Mine Action). Glavni donator im je Fondacija *Dijana Fond* a MINURSO im je spona suradnje s UN-om. Namjera i djelovanje su hvalevrijedni, jer se ovdje na svakom koraku nalaze iz prošlog rata zaostala, razna minsko-eksplozivna sredstva za čije uklanjanje domaća populacija nema ni sredstava ni snage...

Iz Zapadne Sahare Darko JURIĆ

Nema mnogo onih koji dođu s namjerom pomoći ovom napačenom narodu. Mislim i govorim o onima koji pomažu na licu mesta. Uglavnom, osim nas, tu se povremeno pojavе španjolske nevladine organizacije, mladi aktivisti s novinarskim težnjama, i to bi bilo to. No, odnedavno na ovom području djeluju i žive djelatnici jedne britanske tvrtke za razminiranje (LMA - Land Mine Action). Glavni donator im je Fondacija *Dijana Fond* (fondacija preminule britanske princeze Dijane), a MINURSO im je spona suradnje s UN-om. Namjera i djelovanje su hvalevrijedni, jer se ovdje na svakom koraku nalaze iz prošlog rata zaostala razna minsko-eksplozivna sredstva za čije uklanjanje domaća populacija nema niti sredstava ni snage. Velik broj opasnih mesta su vojni promatrači UN-a označili, počevši od prvih dana mandata MINURSO-a, locirali ih i označili na našim mapama te podatke unijeli u GPS. No, treba znati da se mi krećemo kakvim takvim

■ Predstavnik tvrtke LMA objašnjava postupak uništavanja MES-a

uhodanim putevima i izbjegavamo vožnju onuda kud se ne vozi lokalna motorizirana populacija. Unatoč dugogodišnjoj nazočnosti na ovom području još uvijek postoje mesta na kojima nismo bili i vjerojatno nikad nećemo ni biti, jer se do njih ne dolazi vozilom. Do njih se dolazi pješice, jedini koji do njih dolaze su beduini, nomadski čuvari stoke. Oni su najbolji poznavatelji cijelog područja a svakodnevno otkrivaju zaostale mine i druga opasna ubojita sredstva.

Posebno mi je dragو što je s navedenim timom kao glavni program menadžer došao Zlatko iz Sarajeva, s kojim mogu naći dosta tema iz zajedničkog djelokruga rada a s kojim se mogu sporazumijevati i bez engleskog jezika. Želja da pomognemo pogodovala je izgradnji dobre suradnje razminirača i nas vojnih promatrača. Ono što treba posebno istaknuti je da, LMA nije došao sam završiti posao razminiranja već je započeo s obukom vojnika Fronte Polisario kako bi stekli znanje potrebno za samostalan rad kad ova tvrtka ode. Nakon višemesečne obuke, prva skupina lokalnih razminirača je pristupila završnom ispitu, a to je uništavanje prikupljenih minsko-eksplozivnih sredstava na posebno odrabnom mjestu. Bili smo pozvani kao bočno osiguranje i kao svjedoci tog događaja, kojem su prethodile pripreme u operativnoj sobi LMA, a kasnije i na terenu. Prije uništavanja sredstava, obišli smo središnje mjesto sa sredstvima koja trebaju biti uništena, zaklon i točku aktiviranja, a na kraju smo zauzeli svoje mjesto za bočno osiguranje pristupa, jer nema toga tko može obavijestiti sve beduine o tome što će se zbiti i da se ne mogu koristiti tim pristupima. Nakon uspješnog uništavanja obišli smo središnje mjesto i primjetili ozarena lica novih razminirača jer su uspješno stigli do kraja jednog ciklusa i započeli nešto u čemu se može pogriješiti samo jednom u životu. ■

Smjena 2. hrvatskog korpusnog mentorskog tima

Dosadašnji rad korpusnih mentorova, kao i mentora na razini bojne, izrečena priznanja, kao i želja međunarodnih partnera za dalnjim sudjelovanjem i proširenjem hrvatske nazočnosti u međunarodnim misijama, priznanje su ne samo ovim timovima, već i Oružanim snagama RH u cjelini...

Iz Afganistana Željko BILIĆ

U travnju ove godine zamijenjen je 2. HRV korpusni mentorski tim u misiji ISAF u Afganistanu. Možda je manje poznato da OSR-a sudjeluju u misiji ISAF mentoriranjem i na razini korpusa. Riječ je o 209. korpusu Afaganistske narodne vojske (ANA) i o dva hrvatska dočasnika koji su dio međunarodnog operativnog mentor-skog i povezujućeg tima (OMLT) za razinu korpusa. U istom korpusu misiju provodi i 2. hrvatski OMLT za razinu bojne. Prva i druga korpusna rotacija iznimno uspješno su završene a od 11. travnja u novu, treću rotaciju stigla su nova dvojica naših pripadnika.

Korpusni operativni i mentorski tim sastoji se od pripadnika hrvatskih, njemačkih, švedskih i norveških oružanih snaga, dok su dočasnici mentorovi pripadnici samo hrvatskih i njemačkih. Prvi korpusni tim s radom je započeo u travnju prošle godine, kad je stigla prva rotacija. Specifičnost rada korpusnog mentorskog tima je potreba za prilagodbom djelovanja u međunarodnom okruženju i podrobno poznavanje NATO-ovih stožernih postupaka. No, nakon pristizanja u misiju potrebno je upoznati se s ustrojem i doktrinarnim postavkama rada ANA-e, kako bi se moglo pristupiti mentoriranju, odnosno savjetovanju u provedbi ispravnih stožernih postupaka. U tome je sažeta i osnovna zadaća mentora. Osim navedenog svakodnevni rad uključuje i elemente vođenja, savjetovanje u pogledu zadaća pojedinih ustrojbenih mjesta i provedbu taktičkih zadaća.

Za uspješan rad dočasničkog kora ANA-e doprinos hrvatskih korpusnih dočasnika ocijenjen je iznimno važnim. ANA je relativno mlada vojna organizacija,

S operativnim dočasnicima 209. korpusa

nastala 2001. godine, čijem ustrojavanju i osamostaljivanju međunarodna zajednica pomaže radom operativnih i mentorskih timova. Poseban je izazov ustrojavanje profesionalnog, stručnog i uvježbanog dočasničkog zbora, koji je nužna sastavnica modernih afghanistanskih oružanih snaga. Ta zahtjevna zadaća hrvatskim dočasnicima je bila izazov na koji su uspješno odgovorili. Vodeći se iskustvima iz istovrsnih procesa u Hrvatskoj vojsci, ali oslanjajući se i na istovjetan model ustroja dočasničkog zbora u obje vojske, hrvatski dočasnici dali su zapažen doprinos u radu korpusnog mentorskog tima. Potvrda tome je i želja pripadnika brigadnog mentorskog tima, s kojima su usko surađivali, da se i brigadni tim proširi hrvatskim mentorom prvom dočasniku brigade, hrvatskim časnikom mentorom voditelju operativnog odsjeka, mentorom dočasnicima u operativnom brigadnom odjelu kao i u odjelu za obuku. Dosadašnji rad korpusnih mentorova, kao i mentora na razini bojne, izrečena priznanja, kao i želja međunarodnih partnera za dalnjim sudjelovanjem i proširenjem hrvatske nazočnosti u međunarodnim misijama, priznanje su ne samo ovim timovima, već i Oružanim snagama RH u cjelini, a još je jedna potvrda spremnosti Hrvatske za pristupanje NATO-u.

Treće rotaciji hrvatskih mentorova u korpusu ovo predstavlja čast, ali i obvezu za nastavkom profesionalnog rada, ispunjenja zadane misije i učvršćivanje stečenog ugleda hrvatskih Oružanih snaga. ■

Novi i stari korpusni mentor

Posjet danskih, britanskih i švicarskih instruktora Središtu za obuku vodiča i službenih pasa VP "Satnik Krešimir Ivošević"

Ustrojavanje regionalnog Središta za obuku službenih pasa

Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT

U sklopu konferencije SEEC prihvaćen je prijedlog da se kod nas ustroji regionalno Središte za obuku službenih pasa. Kako se na tome doista planski radi, potvrđuju brojne dosad provedene aktivnosti, a nedavno je sedam instruktora iz Danske, Velike Britanije i Švicarske posjetilo naše Središte u Dugom Selu. Realizacija projekta ustrojavanja regionalnog Središta započela je sredinom 2005., a trebalo bi se u potpunosti dovršiti do 2010. godine

Jedna od važnih sastavnica našeg kontingenta u misiji ISAF u Afganistanu koja je pobudila veliko zanimanje među pripadnicima drugih zemalja su službeni psi Vojne policije. Uzgajaju se i obučavaju u Središtu za obuku vodiča i službenih pasa VP-a "Satnik Krešimir Ivošević" u Dugom Selu koje je na najboljem putu da 2010. godine postane regionalno središte izvrsnosti za službene pse. Naime, u sklopu konferencije SEEC prihvaćen je prijedlog da se kod nas ustroji regionalno Središte. Da to nije samo mrtvo slovo na papiru, već da se na tome doista planski radi potvrđuju brojne aktivnosti koje su dosad provedene. Prema riječima zapovjednika Središta natporučnika Branka Mikulića, realizacija projekta ustrojavanja regionalnog Središta započela je sredinom 2005., a trebao bi se u potpunosti dovršiti do 2010. godine.

"Tečaj bi se provodio na engleskom jeziku po točno utvrđenim i definiranim standardima tako da bi svaki zapovjednik točno znao što može očekivati od vodiča i pasa koji provedu obuku u Središtu", ističe natporučnik Mikulić.

Vodeća nacija u projektu je Danska, a uz nju potporu pružaju Švicarska i Velika Britanija. Odabrane su kategorije pasa koje će projekt obuhvaćati i to zaštitno - tragački psi, psi za detekciju narkotika i psi za detekciju eksploziva. Naravno, svaka zemlja u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima može obučavati i druge kategorije pasa. Sve četiri zemlje su se usuglasile oko toga što pas u pojedinoj kategoriji mora raditi. Obuka će se na isti način provoditi u svakoj zemlji što će, ističe natporučnik Mikulić, omogućiti zajednički rad u svakom trenutku, tako da je projekt važan i zbog suradnje u međunarodnim operacijama.

S obzirom na to da je Danska vodeća nacija, ona pruža i najveću potporu cijelom projektu, kako u definiranju obuke tako i u financiranju. Kad je o financiranju riječ, ove godine su prioriteti opremanje učionica i kuhinje za pse. Već se određuju i prioriteti za sljedeću godinu.

Prošle godine definirane su sve aktivnosti koje će se provoditi u sklopu projekta. U skladu s tim ove će se godine provoditi aktivnosti kojima je cilj razmjena iskustava u obuci sa zemljama koje sudjeluju u projektu, a radi po-

■ *Obučavaju se samo oni psi za koje se utvrdi da će uspješno završiti tečaj. Tečaj istodobno počinju vodič i pas i zajedno provode cijelu obuku. Radi se svaki dan, a duljina tečaja ovisi o kategoriji za koju se obučavaju. Tako tečaj za detekciju eksploziva traje sedam mjeseci, za čuvarskog psa četiri, a za zaštitno - tragačkog šest. Detalje s obuke gosti su imali prigode vidjeti i tijekom posjeta, a sudeći po reakcijama i zanimanju koje su pokazali za naše pse, bili su vrlo zadovoljni*

boljšanja i usvajanja zajedničkih standarda u obuci vodiča i službenih pasa.

Središte je zbog toga nedavno posjetilo sedam instruktora, dva iz Danske, jedan iz Velike Britanije i četiri iz Švicarske koji su sa sobom doveli i pet svojih pasa. Instruktori iz Danske, Švicarske i Velike Britanije prezentirali su kako oni izabiru i obučavaju pse u svojim zemljama. Za razliku od nas oni pse ne uzgajaju nego ih kupuju. Kod kupnje pasa vode se strogim kriterijama, a provjerava se gotovo sve. Tako je primjerice, bitan i bračni status vlasnika, odnosno prodaju li oni pse zbog rasštave. Ukoliko je pas u prvom kontaktu plah ili bojažljiv, ne kupuju ga. Ako je agresivan, hoće li ga kupiti ili ne

ovisi o namjeni i o tome koliko se njegova agresivnost može kontrolirati. Nakon što se provjeri kako pas reagira na novu osobu, kakav mu je zagriz i, što je vrlo bitno, kako reagira na zvuk puščane paljbe, pas se uzima na dodatna testiranja. Vlasniku se jamči da će mu sve eventualne ozljede tijekom obuke, ako pas ne zadovolji, platiti. U završnom dijelu provjerava se kako pas reagira u zatvorenom, a potom i u mračnom prostoru i ako

Zahvala hrvatskim timovima s vojnim psima u misiji ISAF

25. ožujka 2007.

Republika Hrvatska MN Satnija Vojne policije, bojnik Ivanić

ZAHVALNOST ZA VAŠU STALNU POTPORU

Pišem vam da zahvalim vama i vašim timovima s vojnim psima na stalnoj potpori Uredu za odnose s javnošću smještenom pri stožeru ISAF-a. Bez vaše pomoći ne bismo mogli održati medijska događanja koja su nam potrebna kako bismo prenijeli poruku ISAF-a afganistanskom narodu i široj globalnoj publici.

Razina profesionalnosti koju vaši timovi pokazuju služi na čast vašoj domovini pa možete biti vrlo ponosni na sliku koju su stvorili o sebi. Bez njihove marljivosti i napornog rada ne bismo mogli dopustiti novinarima ulazak u bazu i održavanje važnih tiskovnih konferencija. Siguran sam da ste svjesni kako ti sastanci omogućavaju interakciju između ISAF-a i ljudi koje trebamo da objave našu poruku stalne potpore vladu Afganistana u njihovoj borbi protiv ekstremista koji ugrožavaju stabilnost zemlje.

Ovaj ured je sa zahvalnošću primio vaše razumijevanje ovog pitanja, kao i novinari koji dvaput tjedno dolaze na brifinge. Oni također cijene napore koje vaši timovi ulazu i vrijeme koje je potrebno za druge bitne zadaće koje imaju.

Hvala vam još jedanput na potpori. Nadam se da će se takav pozitivni odnos nastaviti i u budućnosti.

*TW Collins
Brigadir, Vojska SAD
Glasnogovornik za ISAF
Stožer ISAF*

je sve u redu, kupuju ga. U Švicarskoj se primjerice godišnje testira 100 pasa, a kupi 60 do 70. Razlike u obuci, prema riječima natporučnika Mikulića, nisu baš tako velike, a svima je cilj zapravo isti, dobiti vrhunski obučenog psa koji će ispuniti ono za što je namijenjen. Mi smo prezentirali naš pravilnik o testiranju i proveli testiranje sve tri kategorije pasa. Riječ je o našim psima koji su u ožujku završili obuku i pokazalo se da već sada u obuci zadovoljavamo sve standarde.

Obuku je najbolje započeti, pojašnjava naš sugovornik, kad je pas star između 12 i 24 mjeseca. Mlađi psi nisu dovoljno zreli za pritisak i sve ono što ih očekuje tijekom obuke. Psi se kod nas, s obzirom na to da ih mi i uzbajamo, testiraju s dva i šest mjeseci, odnosno prije ulaska u proces obučavanja. Obučavaju se samo oni psi za koje se utvrdi da će uspješno završiti tečaj, ističe natporučnik Mikulić. Tečaj istodobno počinju vodič i pas i zajedno provode cijelu obuku. Radi se svaki dan, a duljina tečaja ovisi o kategoriji za koju se obučavaju. Tako tečaj za detekciju eksploziva traje sedam mjeseci, za čuvarskog psa četiri, a za zaštitno - tragačkog šest. Osoba koja dolazi na obuku

za vodiča ne treba imati nikakvo predznanje, ali nakon provedenog tečaja vodič i pas moraju biti tim. "Vodič i pas nakon provedene obuke moraju postati tim. Moraju se razumjeti i tek tada ste uspjeli u obuci", ističe natporučnik Mikulić i dodaje kako je bitna procjena instruktora kojeg psa dati kojem vodiču. Jedan instruktor na tečaju vodi istodobno šest vodiča i pasa. Prvi mjesec se pas i vodič navikavaju i prilagođavaju jedno drugome, a tijekom tečaja vodič nauči i sve o bolestima i zdravstvenoj zaštiti psa, prijevozu, uvjetima smještaja... Natporučnik Mikulić je istaknuo i kako smo od kad se provodi projekt već uveli neke izmjene u obuci pojedinih kategorija pasa. Tako je primjerice promijenjen način markiranja kod pasa za detekciju droge. Po novome pas mjesto gdje je pronašao drogu ne smije gristi ni grepsti već ga markira ležanjem ili sjedenjem, odnosno pasivnim markiranjem. Ta je promjena omogućila da pas može pregledavati osobe u mjestu i u pokretu bez straha da će ih ozlijediti. Natporučnik Mikulić je istaknuo kako su im u usavršavanju obuke od velikog značenja i skustva naših vojnih policajaca iz misije ISAF, iz koje stižu brojne povjale i zahvale za njihov rad.

Kad je o vrstama pasa riječ, belgijski i njemački ovčari dobri su za sve aktivnosti, labradori za detekciju droge i eksploziva, šarplaninci za čuvarske dužnosti, dok su rotvajleri dobri za zaštitu i zaštitno tragačke - zadaće. Zanimljivo je primjerice da ženke nisu dobre u zaštitno - tragačkim zadaćama, dok su izvrsne u otkrivanju droge i eksploziva.

Nakon brojnih aktivnosti tijekom posjeta gosti su, sudeći po reakcijama i zanimanju koje su pokazali za naše pse, bili vrlo zadovoljni.

Tijekom kolovoza naši bi instruktori trebali s instrukturima iz Švicarske i Danske posjetiti Veliku Britaniju. Uz to što će vidjeti kompletan program provjere za vodiče i pse koji se provodi u Velikoj Britaniji, oni će, prema riječima natporučnika Mikulića, biti u prilici ocjenjivati rad njihovih vodiča i pasa na godišnjoj provjeri sposobljenosti, odnosno licenciranju koje svaki pas mora proći jednom godišnje. U listopadu suradnja bi se trebala nastaviti u Danskoj gdje će težište biti na vođenju i organizaciji obuke i radu dočasničkog lanca potpore. U 2008. godini težište će biti na veterinarskoj skrbi i zaštiti pasa, odnosno postizanju standarda u smještaju, prijevozu, zaštiti, cipljenju pasa.

Kako se do sada projekt razvija planiranim dinamikom, nema razloga dvojiti da će tako biti i ubuduće i da će 2010. godine Hrvatska doista imati regionalno Središte za obuku službenih pasa. ■

Poštanske marke kao svjedoci vremena

U prostorijama MORH-ove Galerije "Zvonimir" 4. svibnja je otvorena filatelistička izložba pod nazivom "Euroatlantske integracije". Organizatori izložbe su MORH i Atlantsko vijeće Hrvatske, a na otvorenju su bili dužnosnici obaju tijela te više gostiju, uključujući i učenike srednjih škola.

Izloške su predstavljale poštanske marke, ponekad u kombinaciji s pripadajućom kovertom sa žigom. Naziv izložbe govori i o temi "pokrivenoj" markama: pregled povijesti euroatlantskih integracija, s naglaskom na EU i NATO. Skup filatelističkih izložaka pokriva primjerke izdane u raznim europskim državama u razdoblju od 50-ih godina prošlog stoljeća do danas.

U uvodnom govoru, načelnica Odjela kulturno-društvenih djelatnosti Zrinka Pillauer-Marić podsjetila je da se u Galeriji uglavnom održavaju likovne izložbe, "ali se i marke mogu uvrstiti u taj široki pojam". Dodala je da nas "filatelija može poučiti mnogočemu, pa i povijesti europskih integracija".

U ime Atlantskog vijeća Hrvatske nazočnima se obratio njegov predsjednik Radovan Vukadinović, proglašivši filateliju pomoćnom disciplinom povijesti, pa i političkih znanosti. Objasnio je i kontinuitet filatelističkog praćenja euroatlantskih integracija, naglasivši da su poštanske organizacije pratile sve njihove smjerove. "Poštanska marka je svojevrsni veleposlanik svoje zemlje, preko nje se tisuće stvaralaca trude likovno izraziti na komadiću papira", zaključio je profesor Vukadinović. Nije propustio zahvaliti

snimio D. KIRIN

MORH-u, ministru Rončeviću i GS OSRH, koji su se "od prvih trenutaka prihvatali realizacije izložbe".

Izložbu je službeno otvorio državni tajnik Mate Raboteg, izrazivši zadovoljstvo što se takva izložba održava u prostorijama MORH-a, i da je to važno za ministarstvo, "protagonista napora RH na putu prema euroatlantskim integracijama". I Raboteg je marke nazvao "svjedocima vremena, koji sada svjedoče o tome što RH radi na putu prema EU-u i NATO-u". Izložba je i dio procesa informiranja građana RH o tim integracijama, što je državni tajnik i potvrdio, rekavši da je u tu svrhu "potrebno još mnogo ovakvih događanja".

D. VLAVOVIĆ

U Gornjoj Stubici održani 10. susreti za Rudolfa Perešina

U Gornjoj Stubici 6. svibnja održani su „Deseti susreti za Rudija“, u spomen na hrvatskog pilota Rudolfa Perešina koji je ostao zapamćen po povijesnom preletu zrakoplovom MiG 21 JNA iz Bihaća u Klagenfurt, u Austriju, 25. listopada 1991., na početku jugo-srpske agresije na Republiku Hrvatsku, kada je i prešao u Hrvatsku vojsku. Pripadnici srpskih paravojnih postrojba srušili su zrakoplov Rudolfa Perešina u svibnju 1995. tijekom vojno-redarstvene akcije Bljesak, a njega su zarobili i ubili.

"Rudolf Perešin bio je čovjek koji je pokazao kako se ljubi, kako se brani i umire za domovinu, čime je zavrijedio svu našu pažnju. Dok god budem na čelu grada, Zagreb će biti pokrovitelj ove manifestacije. Stih 'Navik on živi ki zgine pošteno' najbolje može reći kakav je bio naš Rudi", istaknuo je zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, u ime pokrovitelja susreta Grada Zagreba. U sklopu ovogodišnjih susreta predstavnici Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva, (HRZ) grada Zagreba, Zagrebačkoga zrakoplovno-tehničkog saveza Rudolfa Perešina, Zagrebačke zajednice tehničke kulture, Ivanić Grada, gornjostubičke općine i Osnovne škole Matije Gupca te Perešinova obitelj položili su cvijeće u spomen-parku ispred njegova poprsja.

U sklopu bogatog programa u gornjostubičkome Sportskom centru "Matija Gubec" mnogobrojni posjetitelji uživali su u atraktivnim preletima MiG-a 21 nad Gornjom Stubicom, nastupima helikoptera, ultralakih letjelica, paraglidera, balonaša te u skokovima padobranaca.

OGLAS

za popunu slobodnih radnih mesta

Trgovačko društvo Pleter - usluge d.o.o. traži radnike za popunu sljedećih radnih mesta:

- 1. kuhan, konobar, prodavač, portir, zaštitar - na neodređeno vrijeme - veći broj izvršitelja
- 2. čistačica, soberica, pomoćni radnik - na neodređeno vrijeme - veći broj izvršitelja

Uvjeti za sklapanje ugovora o radu s Društвom:

- sporazumno raskid radnog odnosa s Ministarstvom obrane
- SSS odgovarajućeg smjera za poslove pod brojem 1

Oglas je otvoren do popune svih slobodnih radnih mesta, a radnike zainteresirane za prelazak u Društvo molimo da svoje podatke pošalju na adresu:

**PLETER-USLUGE d.o.o. za usluge
Čerinina 23, 10000 Zagreb**

Trenažer za Humvee

AMERIČKA je vojska primila na uporabu prvi standardizirani trenažer za uvježbavanje posada najzastupljenijeg lakog vozila Humvee. Prvi trenažer postavljen je u vojnu bazu Fort Carson u saveznoj državi Colorado. Svrha je trenažera osposobiti vojnike za brzo i sigurno napuštanje vozila Humvee tipa M1114 s dodatnim oklopom koje se prevrnulo nakon nesreće ili napada.

Omogućava vojnicima provedbu realističnog uvježbavanja specifičnih situacija koje se mogu dogoditi na terenu. Vojnici pomoći novog trenažera mogu stići povjerenje u sjedalo i opremu vozila, a iz prve ruke stječu znanja o važnosti planiranja postavljanja tereta u vozilo i njegova osiguravanja kako bi se spriječile ozljede tijekom prevrtanja.

Trenažer omogućava prevratanje simulatora kabine Humveea, voditelj uvježbavanja može ga postaviti u razne položaje (bokovi ili krov) kako bi vojnici mogli praktično uvježbati sve moguće situacije u kojima bi se jednom mogli naći.

Nakon takvog uvježbavanja vojnici bi se trebali, kad im se to dogodi u stvarnosti, brže snaći i brzo reagirati na najbolji način kako bi se spriječile veće štete.

Vojnike uče da tijekom prevrtanja trenažera viču "prevrtanje, prevrtanje", pa ukoliko je jedan član posade za strojnicom na krovu uče ga da se što brže uvuče u vozilo čim osjeti prevrtanje. Pošto se vozilo

US Army

potpuno zaustavi, uči ih se procijeniti situaciju i izvijestiti zapovjednika. Zatim se jednom upiru o krov vozila kako bi stabilizirali položaj a drugom rukom otkopčavaju sigurnosni pojaz. Prva je zadaća orijentirati se u prostoru i pomoći ostalima ako imaju poteškoća.

M. PETROVIĆ

POTKRAJ travnja Norveška i Švedska su sklopile novi bilateralni sporazum o vojno-tehničkoj suradnji u razvoju nove inačice višenamjenskog borbenog aviona JAS 39 Gripen. Vrijednost sklopljenog sporazuma procjenjuje se na oko 25 milijuna američkih dolara. Premda je još početkom ove godine Norveška potvrdila ostanak u "F-35 timu", tada je najavila kako i druge opcije u pogledu nabave novih borbenih aviona smatra otvorenima. Pritom je vrlo izravno istaknuto kako se kao novi norveški avioni razmatraju JAS 35 Gripen i Eurofighter Typhoon II.

U situaciji kad želi što prije naći odgovarajuću zamjenu za svoju postojeću flotu borbenih aviona F-16, na donošenje vrlo delikatne norveške odluke prije svega utječe činjeni-

Norveška se okreće Gripenu

ca kako na F-35A može najranije računati između 2015. i 2020. Kako bi nabava 16 do 18 Eurofighter težila između 2,5 i 3 miliarde američkih dolara, a na njihovu bi isporuku također morala čekati više godina, vrlo racionalnim usmjerenjem čini se put kojim je potkraj travnja krenula Norveška. Iako je tijekom protekle godine tvrtka Gripen International na više javnih prezentacija u sklopu svoje "nove europske kampanje" isticala kako Danskoj i Norveškoj nudi "posebno skrojene" C i D Batch 3 inačice Gripena (Gripen DK i Gripen N), Norveška bi tijekom sljedeće dvije godine mogla računati na sasvim novu inačicu JAS 39E/F Super Gripen, koji bi uz to bili financijski znatno prihvatljiviji od Eurofighter-a. Dakako, jedan od vrlo važnih švedskih aduta je i to što se uz standarni offset aranžman norveškom gospodarstvu otvara mogućnost sudjelovanja u proizvodnji aviona (proizvodnja kompozitnih materijala, komunikacijske opreme, integriranje norveških oružnih sustava).

Švedska nudi još povoljniji offset aranžman ukoliko se istodobno prisutpi nEUROn programu razvoja borbene bespilotne letjelice.

Ono što su trebala biti poboljšanja C i D inačice Gripena, a sad postaje dijelom temeljnih tehničko-taktičkih značajki su: znatno jača pogonska skupina temeljena na General Electric F414 kakva se rabi na Super Hornetima (avionu omogućava do 25% više snage), vektorirani potisak, CFT (Conformal Fuel tanks) spremnici za gorivo, AESA radar koji bi trebao biti proizvod Saab-Ericsson razvojnog programa "Norra", broj podvjesnih točaka povećava se sa 8 na 10, novi ojačani i rezpcionirani stajni trap, maksimalna težina na polijetanju bila bi povećana sa 14 000 na 16 000 kg (pri čemu avion nosi 38% više goriva), novo letno računalo, nova avionika, satelitski komunikacijski sustav, poboljšani datalink sustav, poboljšani sustav elektroničkih protumjera i integriranje novih izvidničko-ciljničkih podvjesnika.

I. SKENDEROVIC

Novi Fuchs za UAE

NA OVOGODIŠNJEM sajmu vojne opreme IDEX koji je održan u Abu Dhabiju njemačka tvrtka Rheinmetall predstavila je prvo oklopno NBK izvidničko vozilo Fuchs/Fox NBC za vojsku Ujedinjenih Arapskih Emirata. Tvrta navodi kako je to trenutačno najnapredniji sustav za otkrivanje nuklearnih, bioloških i kemijskih prijetnji.

Vojska UAE naručila je seriju od 32 vozila. Od toga je šesnaest vozila u Fuchs/Fox NC inačici, a namijenjena su za otkrivanje i identifikaciju nuklearne i kemijske kontamina-

cije. Osam vozila je u Fuchs/Fox BIO inačici za otkrivanje i identifikaciju bioloških sredstava. Posljednjih osam vozila Fuchs/Fox NBC bit će u zapovjednoj inačici.

Globalni terorizam donio je i povećanu prijetnju od napada nuklearnim, biološkim i kemijskim sredstvima. Kako je takav napad gotovo nemoguće predvidjeti, važna je brza detekcija i precizno otkrivanje napada u najranijoj fazi. To je temeljna zadaća Fuchs/Fox, NBC koje stručnjaci smatraju standardom u NBK izviđanju.

Rheinmetall

Uz UAE Fuchs/Fox NBC se nalazi u sastavu vojski pet država. To su Njemačka, SAD, Velika Britanija, Nizozemska, Norveška i Saudijska Arabija. Fuchs/Fox NBC izvidnički sustav je angažiran i za operativne terenske zadaće u nekim međunarodnim operacijama, i to na Kosovu, u Afganistanu i Iraku.

M. PETROVIĆ

NORVEŠKO ratno zrakoplovstvo u svojoj floti trenutačno ima šest transportnih aviona C-130H Hercules koji su nabavljeni prije više od trideset godina. Iako je Norveška nedavno uložila znatna finansijska sredstva u njihov remont i modernizaciju, čime im je operativni vijek produžen na razdoblje od 2012. - 2015., naknadno je utvrđeno kako provedeni radovi nisu bili dovoljni, odnosno da su potrebna dodatna ulaganja kako bi u cijelosti bili operabilni. Takva situacija potaknula je norveško ratno zrakoplovstvo da krene u nabavu novih transportnih aviona, pri čemu se vrlo brzo našla u dvojbji - krenuti u kupnju neke postojeće platforme ili čekati još nekoliko godina do konačne dostupnosti novog transportnog aviona Airbus A400M.

Imajući na umu trenutačne, nimalo zanemarive potrebe norveških oružanih snaga u pogledu zadovoljenja unutarnjih potreba transporta

Norveška obnavlja svoju transportnu flotu

ljudstva, različite opreme i materijala, sudjelovanje u raznim humanitarnim operacijama, ali i ispunjavanje obveza NATO standardiziranosti i interoperabilnosti, odnosno razvучenost norveških oružanih snaga koje sudjeluju u raznim misijama od Baltika preko jugoistočne Europe do Afganistana i Iraka, očito je kako Norveška treba nove transportne avione i to što prije. U takvoj situaciji jedan od najracionalnijih kandidata je avion C-130J/-30, pri čemu Norveška određenu prednost daje "produženom" inačici Super Herculesa. Tehničko-taktičke značajke Super Herculesa koje su možda bile prevaga u norveškoj dvojbji su to što: duljina trupa iznosi 34,69 m (što je 5 metara duže u odnosu na C-130E/H/J), raspon krila 37,7 m, maksimalna brzina na visini od 6706 m iznosi 656 km/h, a maksimalni dolet s maksimalnim teretom iznosi 3129 km.

Zahvaljujući "produženom" trupu, odnosno transportnom prostoru ukupna težina "korisnog" tereta koju Super Hercules može ponijeti je 19 958 kg(C-130J može ponijeti 19 045 kg). Tako se mogu smjestiti dodatne dvije palete (ukupno 8), može se prevesti dodatnih 28 padobranaca s opremom (ukupno 92),

dodatnih 36 vojnika s opremom. Sredinom travnja američka agencija DSCA (Defense Security Cooperation Agency) obavijestila je američki Kongres o norveškom pismu namjere za kupnju četiri aviona, što bi se u slučaju odobrenja realiziralo Foreign Military Sale programom prodaje vojne opreme.

Procjenu moguće norveške kupnje četiri aviona C-130J-30 je oko 520 milijuna američkih dolara, što uz avione uključuje dodatnu opremu i zamjenske dijelove, poput: 2 dodatna motora Rolls Royce AE 2100D3, 1 dodatnog MWS (Missile Warning Systems) sustava (Alliant), 1 dodatnog AN/ALR-56M naprednog Radar Warning Receivera (proizvodi BAE Systems, rabe se i na USAF-ovim C-130J), 1 dodatnog AN/ALR-56M naprednog Radar Warning Receivera, 1 dodatnog AN/ALE-47 sustava za izbacivanje IC mamaca (proizvodi BAE Systems, poznat i kao *angel wings*), 2 dodatna AN/ARC-210 radio - komunikacijska sustava SINCGARS, 2 dodatna AN/AAR-222 radio komunikacijska sustava SINCGARS sa KV-10 generatorom "ključeva" za kriptozaštitu komunikacijskog sustava, te 10 antenskih paketa za borbu protiv elektroničkog ometanja.

I. SKENDEROVIC

Novi zaštitni prsluk

AMERIČKA kopnena vojska (US Army) nastoji maksimalno zaštiti vojнике raspoređene u opasne misije diljem svijeta, zato stalno radi na razvoju novih i boljih elemenata opreme koji će povećati zaštitu vojnika i spriječiti najgore u slučaju pogotka. Ti su napor rezultirali razvojem nove generacije zaštitnih balističkih prsluka IOTV (Improved Outer Tactical Vest). Prsluci će uskoro biti dio opreme vojnika u Iraku i Afganistanu.

Novi prsluk IOTV oko 1,3 kilograma je lakši od dosadašnjeg standardnog balističkog prsluka OTV, ali pruža istu razinu zaštite. Poboljšanja su načinjena i u dizajnu prsluka pa sada pokriva i štiti veću

površinu tijela. Neki dijelovi prsluka su pametnijim dizajnom pojednostavljeni, uklonjena su nepotrebna preklapanja. Odvojni dio za zaštitu vrata, koji postoji i na starom prsluku OTV, redizajniran je i sad je udobniji.

Dizajneri su omogućili i brzo skidanje prsluka samo jednim potезом. Nakon toga prsluk se razdvoji na dva dijela i klizne s tijela na pod, a može se navući za minutu. No, treba napomenuti da je ta mo-

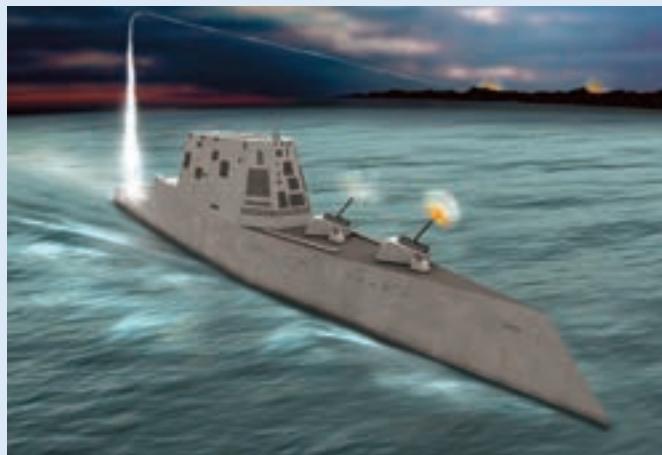
gućnost predviđena samo za kritične situacije, primjerice kad je vojnik u vozilu koje je potonulo u vodu, a ne za redovito skidanje prsluka nakon zadaće ili na kraju dana.

Izmijenjena je i konstrukcija prsluka, uveden je poseban pojas oko struka pa masa više ne počiva primarno na ramenima nositelja već je raspoređena i na pojas.

M. PETROVIĆ

Uspješno ispitivanje lansera za DDG 1000

TVRTKE Raytheon Integrated Defense Systems (IDS) i BAE Systems nedavno su okončali ispitivanje lansiranja Standard Missile-2 Block IV MK72 raketnog motora za lansiranje na novom MK75 sustavu za vertikalno lansiranje projektila. Ispitivanja su pokazala sposobnost sigurnosne izdržljivosti statičkog paljenja MK72 raketnog motora, a provede-

na su na testnom poligonu White Sands u državi New Mexico u SAD-u. MK75 namijenjeni su za vertikalno lansiranje projektila na novoj generaciji američkih razarača DDG 1000 klase Zumwalt koji se nalaze u razvojnoj fazi za

potrebe američke ratne mornarice. Uspjeh tog lansiranja, iako izvedenog u ograničenim uvjetima ispitivanja, pokazatelj je robusnog preliminarnog projekta sustava za lansiranje projektila, koji je kao takav spreman ući u završnu fazu razrade. Razarači tipa DDG 1000 dizajnirani su kako bi nosili 20 lansera projektila MK57 sustava smještenih

uzduž ruba palube broda. Karakteristike MK75 sustava za vertikalno lansiranje projektila su otvorena konstrukcija i modularan elektronički dizajn kako bi što jednostavnije bio integriran s novim sustavom za lansiranje projektila. U skladu s izjavama stručnjaka tvrtke Raytheon, takve tehničke karakteristike i izvedbena konfiguracija omogućile bi buduće bržu i efikasniju nadogradnju sustava.

U skladu s ugovorom za projektiranje, razvoj i integraciju na razarač DDG 1000 koji je tvrtki Raytheon IDS 2005. godine dodijelila američka ratna mornarica, tvrtka je zadužena za sve elektroničke i borbene sustave koji će se ugraditi na novu generaciju ratnih brodova. Tvrtka BAE Systems postala je projektni agent za projektiranje i izgradnju MK75 sustava za vertikalno lansiranje projektila.

M. PTIĆ GRŽELJ

Ispravak

U Hrvatskom vojniku br. 132 od 20. travnja 2007. u tekstu *Interceptor – površinsko plovilo bez posade*, nenamjerno je upotrijebljen pogrešan naziv za Perzijski zaljev, koji je u tekstu naveden kao Arapski zaljev. Naime, na temelju dokumenata Ujedinjenih naroda Perzijski zaljev jedini je ispravni naziv za to područje.

Isprčavamo se svima kojima je ovim propustom nanesena šteta te našim čitateljima.

Uredništvo

Talijanska podmornica 212A u operativnoj uporabi

TALIJANSKA nova podmornica tipa 212A imenovana Salvatore Todaro, što je ujedno i ime klase od dviju podmornica (druga je imenovana Scire), ušla je u operativnu uporabu u Sredozemnom moru posljednjim veljačem ove godine, gotovo godinu dana nakon njezine dostave talijanskoj mornarici kad su započela primopredajna ispitivanja, testiranja svih sustava i pokušne plovidbe. Prva zadaća nove podmornice je dvomjesečna služba u sklopu NATO-ovog podmorničkog zapovjedništva za južnu Europu koja je dio operacije Active Endeavour.

Dizel-električne podmornice tipa 212A sa zračno-neovisnim (anaerobnim) pogonskim sustavom klase Salvatore Todaro, naručene talijanskoj mornarici, građene su u talijanskom brodogradilištu Fincantieri kao dio talijansko-njemačkog programa. Italija je svojedobno

naručila dvije podmornice tipa

212A s opcijom još dvije, dok je njemačka naručila i izgradila za potrebe vlastite mornarice četiri takve podmornice. Podmornice tipa 212A rabe anaerobni pogonski sustav sastavljen od devet gorivih članaka kako bi smanjili razinu buke koju generiraju klasični dizelski motori. Duljina trupa

podmornica iznosi 56 metara, dok je najveći promjer trupa 7 metara, imaju karakteristiku podvodne istisnine 1830 tona, maksimalne podvodne brzine 20 čvorova, a doplov im pri podvodnoj brzini 4 čvora iznosi 250 nm. Dubina ronjenja im je veća od 400 metara.

Površinska istisnina iznosi 1540 tona, može postići domet od 8000 nautičkih milja, dok je maksimalna brzina površinske plovidbe 12 čvorova. Broj posade koja upravlja podmornicom je 23 + 4 člana.

M. PTIĆ GRŽELJ

Taranis

PRIDRUŽUJUĆI se sve izrazitijem trendu razvoja znatno učinkovitijih naoružanih bespilotnih sustava, posebice onih sa stealth značajkama, tijekom prošle godine BAE Systems je pokrenuo program razvoja letjelice pod nazivom Taranis. U taj program razvoja uz BAE Systems uključene su i tvrtke Rolls & Royce, Smiths i Qinetiq.

Svojim dizajnom i dimenzijama letjelica dosta podsjeća na letjelicu UCAS-D koju razvija američki Northrop Grumman kao nasljednika X-47A/B. Nakon više tehničkih dvojbi oko pogonske skupine, pri čemu je ministarstvo obrane Velike Britanije u početku na određen način preferiralo derivat pogonske

skupine EJ200 kakva se rabi na borbenom avionu Eurofighter Typhoon II, ipak je odabran Rolls & Royceov motor Adour 951, kakav se inače rabi za pogon naprednih školsko-borbenih aviona Hawk. U javnost zasad

nisu izneseni konkretniji detalji oko naoružanja koje bi Taranis mogao nositi u unutarnjem prostoru ali, prema određenim pretpostavkama u svjetskom tisku, borbeni komplet donekle je usporediv s onim na bespilotnoj letjelici UCAS-D, što znači kako bi glavno naoružanje činile precizno navođene bombe u rasponu kalibra od 113 kg do 906 kg.

Prema planovima prvi probni letovi trebali bi započeti tijekom 2010. Uz to, očekuje se kako bi ministarstvo obrane Ujedinjenog Kraljevstva odluku o odabiru Taranisa moglo donijeti tijekom 2011., pa bi u slučaju pozitivne odluke uvođenje u operativnu uporabu u RAF-u moglo započeti između 2018. i 2020.

I. SKENDEROVIC

Jægerskorpset i Frømandskorpset - danski izvidnici i podvodni diverzanti

Pripadnike danskih specijalnih snaga smatraju jednima od najboljih i najsposobnijih na Zapadu, a uživaju velik ugled i kod ostalih specijalnih snaga u sklopu NATO saveza

Pripremio Igor SPICIJARIĆ

U natoč uobičajenoj slici i stvorenom imidžu o Danskoj kao pacifističkoj i antimilitarističkoj, mirnoj skandinavskoj zemlji, istina je da su njezine oružane snage već niz godina prisutne na mnogim ratnim i kriznim žarištima diljem svijeta. U jednom dijelu takvih misija tamo su bile pod plavim stijegom organizacije Ujedinjenih naroda, a u ostalima su participirale kao zemlja članica NATO saveza. Posljednje zadaće na kojima su sudjelovali pripadnici danskih specijalnih postrojbi bile su one u Bosni i Afganistanu.

Radi lakšeg organiziranja, naoružavanja i borbene potpore vojnih

kontingenata razasutih diljem svijeta na različitim operativnim područjima, u sklopu danskih oružanih snaga osnovana je 1993. godine tzv. Brigada za brze intervencije. Njezina posebnost je u tome što je sastavljena isključivo od pričuvnog kada oružanih snaga. Nakon odsluženja obvezne vojne službe, na dragovoljnoj osnovi pripadnici Brigade stavljuju se na raspolaganje u iduće tri godine.

Na gotovo isti način popunjavaju se i danske specijalne snage. Dvije osnovne specijalne postrojbe kojima raspolažu danske oružane snage su Jægerkorpset odnosno rendžeri-izvidnici koji se nalaze

u sastavu kopnene vojske i Frømandskorpset - elitni podvodni diverzanati danske ratne mornarice.

Te dvije specijalne postrojbe organizirane su, ustrojene i trenirane po uzoru na slične američke postrojbe i na britanski SAS i SBS. Način na koji se unovačuju njihovi pripadnici ne utječe na to da pripadnike danskih specijalnih snaga smatraju jednima od najboljih i najsposobnijih na Zapadu, a uživaju velik ugled i kod ostalih specijalnih snaga u sklopu NATO saveza. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Europske obrambene mogućnosti i potrebe (II. dio)

U prošlom smo tekstu pojasnili premise na kojima se razvijaju europski dugoročni planovi obrane. Sad ćemo se pobliže pozabaviti načinom provođenja Europske sigurnosne i obrambene politike (European Security and Defence Policy - ESDP)

Prepared by Srećko RADOVIĆ

Sve navedeno u prvom dijelu tek su prepostavke koje se temelje na dugoročnim predviđanjima razvoja sigurnosnih odnosa u idućih deset do dvadeset godina. No što će se dogoditi ako se Europa suoči s ekonomskim, socijalnim i sigurnosnim promjenama koje nisu predviđene ESDP-om?

Tipični ESDP-ov plan djelovanja u krizama predviđa uporabu vojnih snaga izvan područja Europske unije. Te bi snage trebale biti višenacionalne i ujedinjavati postrojbe više grana. EU je prihvatio ulogu globalnoga sigurnosnog čimbenika. Zbog toga su stvoreni planovi za razvoj

potencijala djelovanja
na većim

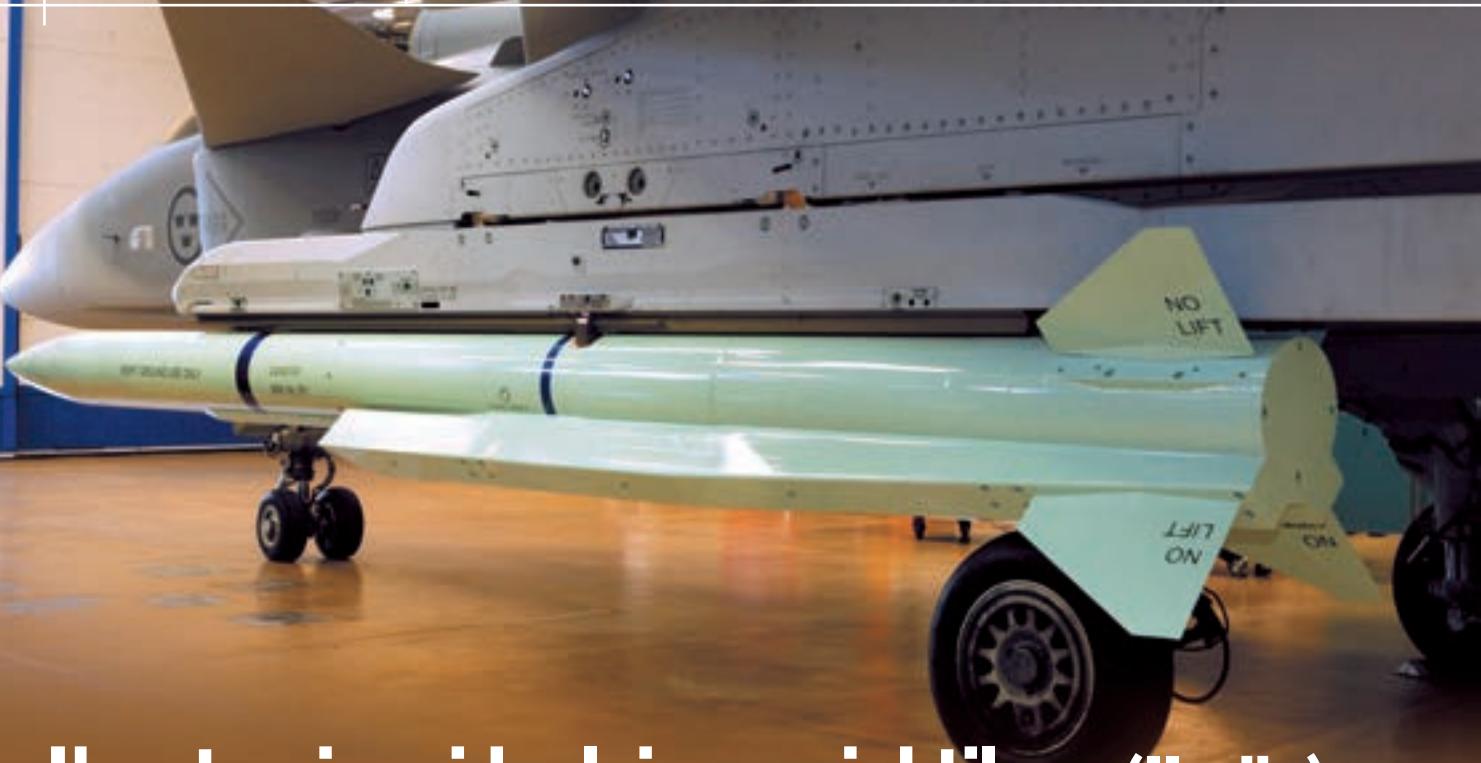
(strateškim) udaljenostima i u neprijateljskom okruženju. Takva operacija temeljila bi se na konsenzusu svih članica EU-a pokazujući, između ostalog, i odlučnost Unije da se kriza učinkovito riješi. Takav pristup znači da će u svakoj operaciji morati djelovati združene snage više država. Uz to, EU će morati poboljšati svoje sposobnosti sveobuhvatnog pristupa krizi koji će kombinirati "tvrdi" i "meki" način djelovanja. To će pak tražiti koordinaciju djelovanja civilnih, vojnih, vladinih i nevladinih tijela kako bi se dobio prijeko potrebni združeni efekt pristupa problemu.

Takva intervencija neće uvijek značiti i uporabu vojne sile. Često će već sama prisutnost višenacionalnih združenih snaga biti dovoljna da se obustave ili sprječe sukobi i pomoći u stabilizaciji državne ili regionalne sigurnosne situacije, a potom i političke. Doista, djelokrug ESDP-ovih misija za-

htijeva i prisutnost vojne snage koja će se zasebno prilagođavati posebnim potrebama svake krize. Zbog raznolikosti kriza i snage namijenjene uporabi u takvim misijama morat će imati poseban način obuke, a određeni dio postrojbi morat će biti u stanju povišenog stupnja pripravnosti. Posebni naglasak mora se dati razvoju i nabavi transportne opreme koja će omogućiti brzo prebacivanje snaga u bilo koje područje na Zemlji. Što se tiče uporabe snaga, posebna pozornost bit će na mogućnosti kontrole dinamike sukoba, smanjenju razine razaranja potrebne za ostvarenje pobjede i brzog zaustavljanja sukoba. Cilj nije "pobjeda" u klasičnom smislu, već umjeren, balansiran pristup interesima svih sukobljenih strana kako bi se stvorili uvjeti za trajan mir (stabilnost kroz zahvaćenog područja). Razina uporabljenje sile za postizanje takvih ciljeva, po nekim scenarijima, bit će znatna. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

U potrazi za idealnim projektilom (II. dio)

Unatoč napretku tehnologije kompaktnih radarskih i infracrvenih sustava za samonavođenje projektila zrak-zrak još smo daleko od idealnog AAM-a koji će moći obarati ciljeve na kratkim i vrlo velikim udaljenostima, a uz to će imati i gotovo stopostotnu vjerojatnost pogodanja cilja

— Pripremio Dražen MILIĆ —

Iako su prošle godine u operativnu uporabu svojega ratnog zrakoplovstva uveli najnapredniji lovac sa *stealth* značajkama F-22 Raptor, a u idućem desetljeću svoje će zračne, mornaričke i marinske snage opremiti višenamjenskim *stealth* borbenim avionom F-35 Lightning II, američke su se oružane snage odlučile tek za razvoj novih inačica već postojećih projektila zrak-zrak (AAM). Za razliku od njih, Europa se upustila u razvoj većeg broja novih AAM-ova, vjerujući kako novi borbeni avioni trebaju i nova, daleko naprednija oružja.

Američke oružane snage procijenile su da je njihov AMRAAM dovoljno napredan projektil koji još uvijek pruža dobre osnove za moderniziranje. Tako je na inicijativu američke ratne mornarice, razvijena inačica AIM-120D, prilagodena uporabi s najmodernijim AESA radarima. Osim što je opremljen GPS navigacijskim sustavom, AIM-120D će do-

biti i dvosmjerni datalink koji će omogućiti avionu s kojeg je projektil lansiran istodobno slanje najnovijih podataka o položaju cilja (što je i dosad bilo uobičajeno načelo rada), ali i povratnih podataka s projektila na avion. Kako će se ta nova sposobnost rabiti, još uvijek nije do kraja objašnjeno. Jedna je mogućnost uvođenje novih opcija napada na ciljeve, a druga da projektil prvo potvrди kako se uspješno vezao za cilj, a neposredno prije aktiviranja bojne glave da ga je uspješno pogodio. Ta je opcija važna ako avion s kojeg je AIM-120D lansiran nakon nekog vremena izgubi radarski kontakt s ciljem. Američka je ratna mornarica dosad objavila samo da će se dvosmjerni datalink rabiti za poboljšanje letnih mogućnosti AMRAAM-a i njihove preciznosti, povećanje krajnjeg dometa djelovanja, i poboljšanje njihove uporabljivosti u bliskoj zračnoj borbi. Najlošija značajka inačice AIM-120D je uporaba

starog raketnog motora koji se rabi i na svim kasnijim inačicama AMRAAM-a. Iako su dosad nekoliko puta razmatrane mogućnosti uporabe većeg (šireg) raketnog motora, raketnog motora s dvopulsnim potiskom, s jačim gorivom, pa čak i ramjet motora, sve je ostalo na uporabi motora s inačice AIM-120C (koji je 12,7 cm duži nego motor s inačice AIM-120A), osim ako se unutar nekog tajnog projekta ne razvija AAM velikog dometa. U nekim se dokumentima spominje mogućnost da se oko 2020. u naoružanje američkog ratnog zrakoplovstva i mornarice uvede inačica AMRAAM-a velikog dometa. Američka ratna mornarica planira uvođenje AIM-120D u operativnu uporabu istodobno s novom NCTR (Non-Co-operativen Target Recognition) tehnologijom na rada-rima APG-79. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

De Havilland Venom i Sea Venom

Iako je prvi put poletio samo šest godina nakon Vampirea, Venom je u trenutku nastanka već bio zastario avion.

Zbog toga ga britansko ratno zrakoplovstvo nije zadržalo u operativnoj uporabi ni deset godina

Domagoj MIČIĆ

akao se de Havillandov Vampire (vidi Hrvatski vojnik br. 23) pokazao kao izvrstan lovac, brz razvoj zrakoplovne tehnologije uvjetovao je da se gotovo paralelno s dovršetkom njegovog razvoja započne s razvojem njegovog nasljednika. Sredinom četrdesetih godina prošlog stoljeća de Havillandovi su inženjeri razvili još snažniji turbomlazni motor s centrifugalnim kompresorom koji su nazvali Ghost, kao zamjenu za njihov motor Goblin. Kako su po dimenzijama bili gotovo isti, osnovna namjena Ghosta bila je zamjena Goblina u borbenim avionima tvrtke de Havilland. Tako su bez većih problema "ugurali" Ghosta u neznatno preuređeni Vampire. Zahvaljujući motoru znat-

no većeg potiska tako preuređeni Vampire je u svibnju 1947. oborio svjetski visinski rekord. Tadašnje britansko ministarstvo zrakoplovstva, impresionirano tim uspjehom, odmah je naručilo razvoj unapređene inačice Vampire D.H.112, izvorno označenu kao Vampire FB.8. Dva prototipa, u osnovi tek prilagođena Vampirea FB.5, izgradena su početkom 1949. Prvi je, s pilotom Johnom Derryem, prvi put poletio 2. rujna 1949., baš na vrijeme da ga se prikaže na zrakoplovnoj izložbi Farnborough. Približno u isto vrijeme donesena je i odluka da će D.H.112 dobiti vlastito ime. Nakon što je odbačen prijedlog imena Valkyrie, D.H.112 je imenovan kao Venom.

Drugi je prototip prvi put poletio 23. srpnja 1950. U odnosu na Vampirea Venom je dobio jači motor i tanje krilo prilagođeno većim brzinama. Kako su letna ispitivanja prošla bez većih poteškoća, još tijekom 1950. donesena je odluka o početku serijske proizvodnje Venoma. Prvi serijski Venom FB.1 (lovac-bombarder) dovršen je već 1951. Zbog selidbe proizvodnje na novu lokaciju velikoserijska proizvodnja pokrenuta je tek sredinom 1952. Unatoč tome Venom FB.1 ušao je u operativnu uporabu u britanskom ratnom zrakoplovstvu već ljeti iste godine. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

John Rushworth Jellicoe: zapovjednik Velike flote

Najpoznatiji britanski admiral iz razdoblja I. svjetskog rata bio je inteligentan i odan časnik, popularan među posadom jer je brinuo za dobrobit i moral svojih ljudi...

Hrvoje STRUKIĆ

John Rushworth, lord Jellicoe, rođen je 5. prosinca 1859. u Southampetu, gdje je živjela njegova obitelj s pomorskom tradicijom. Njegov otac, kapetan John Henry Jellicoe od Southamptona prenosi mu i plemićku tradiciju, a majka Lucy Henrietta Keele usmjerava ga u vojnu tradiciju svoje obitelji.

Prema tadašnjem sustavu školovanja britanskih pomorskih časnika, trinaestogodišnji John je stupio 15. srpnja 1872. godine kao kadet u Kraljevsku mornaricu i to na riječnom brodu Britannia.

Poslije 1877. je poručnik, a poručnikom treće klase postaje 23. kolovoza 1880. i usavršava se u topništву. U veljači 1881. godine vraća se na HMS Agincourt s kojim, kao poručnik u svojoj prvoj djelatnoj službi, sudjeluje od svibnja 1882. u britanskim ratnim akcijama za vrijeme Egipatskog rata.

Dvije godine kasnije, 1884., u činu topničkog poručnika postavljen je među osoblje topničke škole Njeminoga Veličanstva, a od 1886. plovi na raznim brodovima dok nije 1888. godine postavljen u Admiralitet kao asistent ravnatelja, gdje ostaje do 1891. godine.

Jellicoe kao načelnik stožera admirala Edwarda H. Seymoura sudjeluje u njegovoj ekspediciji za vrijeme Bokserskog ustanka u Pekingu tijekom lipnja i srpnja 1900. kad je bio i ranjen.

Po povratku u Englesku u srpnju 1902. u Londonu se oženio, a iste godine prima od svoga budućeg

protivnika njemačkog cara odličje Crvenog orla s ukrštenim mačevima 2. reda.

Kao načelnik topničkog odjela Admiraliteta daje doprinos usavršavanju brodskog topništva, a 1905. godine uvođenju uređaja za upravljanje paljbom. Jellicoe se kao vrsni poznavatelj svojega posla zalaže za modernizaciju mornarice, posebice bojnih brodova, drednota i podmornica.

Kontraadmiralom postaje 8. veljače 1907., a već u kolovozu iste godine postaje drugim zapovjednikom Atlantske flote. Od 1908. do 1910. je treći pomorski lord, a 20. prosinca 1910. imenovan je viceadmiralom i zapovjednikom Atlantske flote. Od 1912. do 1914. je drugi pomorski lord.

Kad je započeo I. svjetski rat, Jellicoe, najstručniji admiral britanske kraljevske mornarice, postao je zapovjednikom Velike flote (Grand Fleet) s kojom je vodio blokadu Njemačke na Sjevernom moru.

Kao zapovjednik ratnih djelovanja u velikoj bici kod Jyllanda (31. svibnja - 1. lipnja 1916.) oprezno je vodio britanske pomorske snage što je izazvalo niz kritika. No, nakon objavljivanja njemačkih dokumenata o I. svjetskom ratu odano mu je priznanje za vođenje te najznačajnije pomorske bitke I. svjetskog rata.

Potkraj 1916. godine imenovan je prvim lordom Admiraliteta, što je značilo zapovjednikom britanske ratne mornarice.

Admiral Jellicoe je kao Prvi pomorski lord s kojim naslovom se nazlazio na čelu britanskog Admiralite-

JYLLANDSKA BITKA

Bila je to najveća pomorska bitka I. svjetskoga rata. To je prvi i jedini sukob glavnih snaga britanske i njemačke flote, a počinje kad se zapovjednik njemačke Flote otvorenog mora (Hochseeflotte), admirал Reinhard Scheer odlučuje pokrenuti velika napadajuća djelovanja protiv britanske Velike flote. Prva borbena djelovanja počinju sredinom svibnja 1916. i to rasporedom većeg broja njemačkih podmornica oko britanskih baza i luka Sjevernog mora. Grupiranje njemačkih podmornica primjećuje britanski Admiralitet i upućuje

zapovijed admiralu Johnu Jellicou da isplovi s britanskim Grand Fleet.

Prva borbena djelovanja među dvjema velikim flotama započinju u 14 sati i 30 minuta, kad istodobno dvije krstarice sukobljenih snaga otvaraju paljbu. Do sukoba glavnih snaga dolazi tek predvečer jer nijedan zapovjednik zbog veoma oblačnog vremena, magle i gustog dima nije imao uvid u položaje glavnih snaga suprotne strane. Prvi bliski susret počinje u 19 sati i 17 min. kad britanski bojni brod Marlborough iznenada otvara paljbu na njemačku kolonu. Admiral Jellicoe djelotvorno i brzo uspostavlja borbeni kontakt manevrom operativnog ok-

ruženja T čela njemačke flote i pogoda više njemačkih brodova. Na taj vješti manevr britanskog admirala, njemački admirал odgovara tako da u 19 sati i 35 minuta zapovjeda istodobni okret svih svojih brodova za 180°. Taj manevr je pod zaštitom dimne zavjese razarača uspješno izведен za manje od četiri minute.

Poslije kraćeg povlačenja Scheer se vraća i nešto poslije 20 sati Jellicoe opet uspijeva okružiti njemačke brodove, od kojih je velik broj znatno oštećen u kratkotrajnom topničkom boju. Poslije samo šest minuta sukoba, admiral Scheer opet okreće svoje brodove za 180°, pa se pod zaštitom

dimne zavjese i torpednim napadom svojih razarača potpuno povlači iz borbe.

Pojedinačna borbena djelovanja nastavljaju se do jutra 1. lipnja 1916. kad se njemačka flota uspijeva probiti i uploviti u sigurnost Helgolandskog zaljeva, a admiral Jellicoe s britanskim flotom u podne napušta bojište. Britanskoj floti potopljena su tri bojna, tri oklopna krstaša i osam razarača, a 6 097 ljudi je izgubilo život. Nijemci su imali manje gubitke, jer im je potopljen jedan bojni brod predređen, jedan bojni krstaš, četiri luke krstarice, pet razarača, a poginuo je 2551 čovjek.

ta (Board of Admiralty), uveo 1917. godine novi sustav rada. Admiralitet koji od tada ima dva odvojena dijela, jedno za planiranje i vođenje i drugo koje je provodilo održavanje mornarice.

Do kraja 1917. godine izgradio je i djelotvornu protupodomorničku obranu.

Godine 1918. kad mu se radio sin George, dobiva plemićku titulu vikonta (Viscount Jellicoe of Scapa), a 1925. postaje grofom s naslovom 1.st Earl Jellicoe.

Svoje postupke u I. svjetskom ratu objasnio je u svojim djelima koja su objavljena 1919. Velika flota (The Grand

Fleet) i 1921. Kriza pomorskog ratovanja (The Crisis of the Naval War).

Na HMS New Zeland 21. veljače 1919. napušta Englesku i poslije godinu dana plovidbe tijekom koje posjećuje britanske dominione dolazi na Novi Zeland gdje je guverner sve do 1924. godine, nakon čega se vraća kući u Englesku.

Sir John Rushworth umro je 20. studenoga 1935. i pokopan u kripti katedrale sv. Pavla, a njegova bista se nalazi na londonskom Trafalgar Squareu. ■

■ Admiral Jellicoe na palubi svog admiralskog broda HMS Iron Duke

Drago Jančar: "Katarina, paun i jezuit", Profil International, Zagreb, 2004.

Suvremeni slovenski prozaist i dramatičar Drago Jančar rođen je 1948. u Mariboru. U njegovim romanima, novelama i dramama dominantna je tema sudbina pojedinca izloženog nasilju vlasti. Roman "Katarina, paun i jezuit" dobio je mnoga priznanja kritike, a nagrađen je i Kresnikovom nagradom lista Delo kao najbolji slovenski roman 2001. godine.

Roman se bavi povijesnom temom, a radnja je smještena u ratom zahvaćenu Europu osamnaestog stoljeća. Među brojnim likovima, koje čine ratnici, kmetovi, građani, misionari, hodočasnici i ubojice, izdvajaju se tri: Katarina, koja se u patrijarhalnim razmjerima Kranjske osamnaestog stoljeća odvažno odlučuje za put u nepoznato, vojni časnik Windisch, koji žudi za slavom na bojnom polju i mladi kmet Simon, koji otvara ljubav prema ženi i ogreznje u zločinu. Jančar je izvrstan slikar masovnih prizora, a još bolji portretist pojedinaca. Ovim romanom dokazao se kao iznimski stilist koji je u modernu tehniku naracije ukomponirao različite slojeve leksika i stvorio bujan, neobarokni jezični izraz. Neki njegovi prizori podsjećaju na slike Hieronymusa Boscha, prepune fantastičnih alegorija ljudskih iskušenja, grijehova i paklenih muka.

Mirela MENGES

FILMOTeka

Sunshine (kino)

- britanski znanstveno-fantastični
- trajanje: 107 minuta
- distributer: Continental film
- redatelj: Danny Boyle
- gl. glumci: Cillian Murphy (Capa), Rose Byrne (Cassie), Clif Curtis (Searle)

Godina je 2057. Sunce se gasi, a ljudskoj vrsti prijeti izumiranje. Posljednja naga Zemlji je Icarus II., svemirski brod s osmočlanom posadom čija je misija dostaviti nuklearni upaljač koji bi ponovno rasplamsao oslabljeno Sunce. Ubrzo posada shvati da nitko od njih neće doživjeti povratak na Zemlju... Već dugo u kinima se nije pojavio ozbiljan svemirski film. Napadi Marsovaca na Toma Cruisea ozbiljno su narušili ugled žanra. Kad sam čuo najave da u filmu Sunshine osmero astronauta i znanstvenika kao Don Quijote jurišaju prema Suncu, bio sam uvjeren da će se poljuljano povjerenje u takve filmove vratiti. Proslavljeni britanski redatelj Boyle (*Trainspotting, 28 dana poslije*) nametao je prilično jamstvo da će film biti uvrnut i, ako ne ozbiljan, a ono bar zanimljiv. I dobro je počeo. Prva polovica je maestralna. Pomišljao sam čak o tome kako gledam najbolji film godine. Uz intrigantnu priču i korektnu glumu, sve vrvi od citata najboljih svemirskih filmova, što ne smatram nedostatkom (*2001 Odiseja u svemiru, Osmi putnik...*). A onda negdje na polovici počne se gubiti u, stručno rečeno, scenarističkom praznom hodu. Sva dramatička prema kraju toliko se ispuše da više nisi uvjeren što motivira negativce i zašto su pozitivci spremni položiti život za čovječanstvo. Na internet forumu pročitao sam zanimljivu opasku jednog zagriženog SF-ljupca koji kaže da Sunshine ima najgori završetak u povijesti. Ne bih možda išao tako daleko, ali mogu reći kako je toliko slab da ti je sasvim svejedno hoće li glavni junak obaviti misiju ili će Sunce, a s njime i život na Zemlji, zauvijek nestati.

Leon RIZMAUL

U službi mira

Hrvatski vojnici i policajci, u kao nikad do sada velikom broju, nalaze se u Lourdesu na svojem jubilarnom 15. hodočašću u to svjetsko Marijino svetište. Zajedno s vojskama i policijama te drugim hodočasnicima iz cijelog svijeta razmišljaju o miru. Poticaj za tu temu ovogodišnje je geslo hodočašća: "Pomirite se s Bogom!" U Evandelju 6. vasmene nedjelje Isus kaže učenicima: "Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje" (Iv 14,27). Time jasno ističe da svaki mir nije isti. Biblijska riječ nameće zaključak da samo čovjek (narod, lobi) pomiren s Bogom može biti istinski mironosac među ljudima. Mir je neosporno najspominjanija riječ i najpoželjnija stvarnost čovjeka ne samo danas, nego već od Edena. Ipak, kao i u 20. stoljeću, mir je i na početku novoga milenija "u nebo vapijuća" ljudska potreba. Paradoksalno, broj "recepata" za postizanje mira u svijetu, jednak je i mira u duši pojedinca, proporcionalan je njegovoj "nestašici", tj. što ga je manje, to je više trgovaca "konačnim rješenjima". Istina je da ni miran ni nemiran pojedinac ne mogu utjecati na globalni mir, ali nemir donosi i neslaganje o tome što je taj mir. To pokazuju i sljedeće "definicije": "Mir, sam po sebi, jest iluzija koja se direktno i indirektno plasira putem globalnih i pripadajućih lokalnih medija, dok se s druge strane forsira rat do istrebljenja" (Pavle Kalinić). "Nafta će i u 21. stoljeću ostati ključ svjetskoga mira i rata, napretka i propasti, dobra i zla, pa će i treći svjetski rat biti manje 'sukob civilizacija', kršćanstva i islama, a više sudar velikih energetskih blokova, izvoznika i uvoznika nafte" (Ivo Jakovljević). "Mir je moguć sa svim ljudima koji žele mir, s muslimanima, kršćanima, Židovima i svima drugima, ali oni prije toga moraju nadvladati međunarodne davole" (iranski ministar kulture i islamskog čudoreda Mohhamad Hossein Saffar Harandi). Što nakon suočavanja s takvim grubim realizmom znači poticaj Ivana Pavla II: "Župe, molitvene skupine, udruge, pokreti i ostale crkvene skupine moraju još izrazitije postati povlaštena mjesta takve pedagogije mira i ljubavi, u kojima se može naučiti kako zajedno rasti"? Koju težinu u tom smislu ima Konfucijeva misao: "Plemenit je čovjek spremjan na pomirenje, ali se ne ponižava. Hulja se ponižava, ali nije spremna na pomirenje"? Bl. Majka Terezija kaže: "Plod tištine je molitva, plod molitve je vjera, plod vjere je ljubav, plod ljubavi je služenje (bližnjima), plod služenja je MIR." Ali, što kad upravo taj recept odbacuju oni koji na globalni mir najviše mogu utjecati? Kršćanski vjernik odbacit će "duhovnu maglu" lažnih proroka i medijski reklamiranih gurua da se njihovom specijalnom meditacijom može postići svjetski mir. Sve to treba nas još dublje učvrstiti u vjeri, jer Bog će, kako Biblija jamči, "raspršiti narode (lobije i elite) koji se ratu veselje" (v. Ps 68,31). Isus nam je objavio da je Bog ljubav (Iv 4,8) i da je najveći poziv svake osobe ljubav. Zato, unatoč krutoj stvarnosti, u Kristu možemo, kaže Benedikt XVI., pronaći uzvišene razloge zbog kojih moramo postati nepokolebljivi pobornici ljudskoga dostojanstva i hrabri graditelji mira.

Andelko KAĆUNKO

14. svibnja 1943.

Mac Arthur postao zapovjednik američke flote

General **Douglas Mac Arthur**, jedan od najpoznatijih američkih vojskovođa, preuzeo je 14. svibnja 1943. zapovjedništvo nad najvećom pomorskom silom do toga vremena - nad stotinama ratnih brodova, tisućama zrakoplova i milijunskom vojskom u sastavu američkih snaga na **Pacifiku**. Najblistaviji trenutak Mac Arthurove karijere bio je u kolovozu 1945. kad je na palubi bojnog broda **Missouri** primio očitovanje o kapitulaciji japanskih oružanih snaga. Poslije toga, pet godina je proveo kao vrhovni saveznički zapovjednik okupiranog **Japana**. Godine 1950. kad je počeo **Korejski rat**, otvoren je posljednje poglavje burnog Mac Arthurova vojničkog života. Taj briljantan, ali samovoljan i nadasve konzervativan vojnik, počeo se opirati zapovijedima iz **Washingtona** i zauzimati za uporabu atomskog oružja u **Koreji**. Poslije 52 godine provedene u vojsci smijenjen je odlukom predsjednika **Trumana**. Mac Arthur je bio i ostao jedna od najkontroverznijih osoba u vojnoj povijesti **SAD-a**, vojskovođa koji je postigao najblistavije pobjede, ali koji se nije mogao zaustaviti u svojim ambicioznim planovima čak ni po cijenu novoga svjetskog sukoba.

15. svibnja 1955.

Potpisan Austrijski državni ugovor

Antifašistička koalicija poslije II. svjetskog rata podijelila je **Austriju** na četiri okupacijske zone kojima su zajednički upravljale pobjedničke sile. Predviđene su joj granice prije Hitlerovog **Anschlussa**, a iako su uspostavljeni demokratska vlasta i parlament, **SAD**, **SSSR**, **Francuska** i **Velika Britanija** vojno su nadzirale cjelokupan politički i gospodarski život zemlje. Pitanje austrijske državnosti napokon je riješeno 15. svibnja 1955. u bečkom dvoru **Belvedere**, kad je potpisana **Austrijski državni ugovor** kojim je uspostavljena nezavisna i demokratska Austria. Odredbama tog ugovora zauvijek je zabranjeno udruživanje Austrije s **Njemačkom**, djelovanje nacističke ili sličnih fašističkih stranaka i najvažnije - Austria se obvezala da će proglašiti svoju trajnu vojno-političku neutralnost. Poseban dio austrijskog državnog ugovora posvećen je odnosima sa susjednom **Jugoslavijom**. Premda je **Beograd** zahtijevao reviziju granica **Koruške** i **Štajerske**, pokrajinsku vladu i sabor za **gradišćanske Hrvate** te visoku ratnu odštetu, gotovo ništa od toga nije se ostvarilo. Umjesto reparacija Jugoslavija je dobila pravo na austrijsku imovinu u Jugoslaviji.

Leon RIZMAUL

WEB INFO

<http://www.ngaus.org>

Web stranice veterana, bivših pripadnika određene grane, pa i konkretnе postrojbe, vrlo su popularne i posjećene u **SAD-u**. Stoviše, neke od tih udruga odavno su proslavile stotu obljetnicu što je dodatna potvrda vrijednosti i društvenog značenja veteranskih vojnih udruga u **Sjevernoj Americi**. Site www.ngaus.org tek je jedan od spomenutih, a pripada **Udruzi veterana kopnene vojske i zrakoplovstva Nacionalne garde (NGAUS)** osnovane davne 1878. godine. Danas, gotovo 130 godina od osnutka, NGAUS je razvio internet stranicu koja izvrsno informira svojih oko 45 000 članova, ali i prikuplja prijedloge za razne zakone vezane uz vojsku i oružje koje upućuje na razmatranje izravno američkom **Kongresu**. Takav utjecaj Udruge proizašao je iz dobrog višedesetljennog rada koji je na internetu izvrsno predstavljen. Naravno, povjesnica (čak i Nacionalne garde, a ne samo Udruge), vijesti, vezane čak uz određene industrijske grane, te neizostavni dio sitea namijenjen isključivo članovima Udruge, podrazumijevaju se. Stoviše, sve je podignuto na razinu koja kod posjetitelja ostavlja dojam kako je riječ o dijelu službenih stranica Nacionalne garde, a to samo potvrđuje o koliko ozbilnjom projektu je riječ.

Neven MILADIN

KVIZ

pripremio D. VLAHOVIĆ

1. Prvi francuski predsjednik Napoleon III. je Napoleonu I. bio:

- A sin
- B unuk
- C nećak

2. Charles de Gaulle postao je prvi predsjednik Francuske:

- A Prve Republike
- B Treće Republike
- C Pete Republike

3. Od ove trojice bivših francuskih predsjednika živući je:

- A Georges Pompidou
- B Francois Mitterand
- C Valéry Giscard d'Estaing

4. Jacques Chirac je predsjednik Francuske postao:

- A 1990. godine
- B 1995. godine
- C 2000. godine

5. Posljednja dužnost koju je Nicolas Sarkozy obnašao u francuskoj vladu bila je:

- A ministar vanjskih poslova
- B ministar unutarnjih poslova
- C ministar gospodarstva

KROKO INTERNATIONAL

proizvodnja vojno i policijske opreme

- RAZVOJ
- DIZAJN
- PROIZVODNJA
- DISTRIBUCIJA

KROKO INTERNATIONAL d.o.o.

Kučošijanska 8, 10000 Zagreb, Croatia
UIT number: 1558340, NATO CAGE CODE: A00AB
tel: +385 1 3772777, fax: +385 1 3730751
info@kroko.hr

www.kroko.hr